

1. S M

TIP 542-PLASTİK, REKONSTRÜKTİF VE ESTETİK CERRAHİ STAJI

TANIM

Bu staj, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi dahilindeki konuların öğrencilere tanıtılması uygulanmaktadır. Doku yaralanmaları ve onarımı biyolojisini, doku transplantasyonu esaslarını, greft ve flep temel prensiplerini ve derinin iyi ve kötü huylu tümörlerini öğrencilerin plastik ve rekonstrüktif cerrahi derslerini içerir.

2. DÜZEY

a. Önkoşullar: Öğrencinin bu dersi alabilmesi için dönem IV'ü başarıyla tamamlamış olması bir ön koşul gereklidir.

b. Hedefler ve amaçlar: Plastik cerrahi dahilindeki konuları genel prensipleri ile öğrenmek ve hasta ile karşılaşılarda nasıl bir yaklaşım uygulayacaklarını göstermek. Öğrencilere doku hasarı sonrası iyileşme mekanizmalarını, eksik dokuların cerrahi tedavisini öğrencilerin yanı sıra deri tümörlerinin tedavi seçeneklerini vermektir.

c. Öğrenme Çıktıları: TIP-542 Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi dersinin sonunda öğrencilerin, plastik cerrahinin kapsamındaki konular hakkında genel fikir sahibi olabilmeleri, konjenital anomaliler ve doku yaralanmaları ve onarımı biyolojisi, doku transplantasyonu esasları, greft ve flep temel prensipleri ve derinin iyi ve kötü huylu tümörleri hakkında yorum yapabilmesi beklenmektedir. Travma ve deri tümörleri tedavisi sonrası oluşacak eksikliklerin cerrahi tedavisini tartışabileceklerdir.

a. Bibliyografya

1. Glat P.M., Longaker M.T. Wound Healing. In: Aston S.J., Beasley R.W., Thorne C.H.M., eds. Graab and Smith's Plastic Surgery. Philadelphia: Lippincott-Raven; 1997:3-12.
2. Place M.J., Herber S.C., Hardesty R.A. Basic Techniques and Principles in Plastic Surgery. In: Aston S.J., Beasley R.W., Thorne C.H.M., eds. Graab and Smith's Plastic Surgery. Philadelphia: Lippincott-Raven; 1997:13-25.
3. Gürler T. Yara iyileşmesi. Estetik, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi . Editör: Çayda A. Ege Üniversitesi Basımevi, 1. baskı, 2003: 17-25.
4. Alper M. Deri Greftleri , Deri Alımları. . Estetik, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi . Editör: Çayda A. Ege Üniversitesi Basımevi, 1. baskı, 2003:31-45.
5. Alper M. Flepler. Estetik, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi . Editör: Çayda A. Ege Üniversitesi Basımevi, 1. baskı, 2003:47-62.

3. ZORUNLU ve SEÇMEL DERSLER: Bu staj zorunludur.

4. Ö RET MELEMANLARI

Prof. Dr. Hüseyin Borman

Doç. Dr. Nilgün Markal Erta

Y.Doç.Dr. Ça rı Uysal

Y.Doç.Dr. Harun Çölo lu

5. SÜRE VE DERS PLANI

Bu staj 1 hafta devam etmektedir. Derslerin konu ba lıkları a a ıda sıralanmı tır.

Doku yaralanması ve iyile mesi
Benign and malign deri tümörleri
Deri greftleri ve uygulama prensipleri
Deri flepleri ve uygulama prensipleri
Maksillofasial Anomaliler ve Travma
Konjenital El Anomalileri
El Travma ve Cerrahisi
Estetik Cerrahi
Bası Yaraları

6. Ö RENME VE Ö RETME METODLARI

Bu ders konferans ve sınıf tartı maları ekinde düzenlenmi tir.

7. DE ERLEND RME

TIP-542 Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi dersine özel 2 a amalı bir sınav yapılmaktadır. Birinci a ama yazılı çoktan seçmeli, ikinci a ama ise sözel sınavdır.

8. D L: Dersin dili Türkçe' dir.

1. S M

TIP 550 ADL TIP STAJI

2. TANIM

Bu stajda adli tıp ile ilgili temel kavramlar ve hukukun temel ilkeleri baş lamında Türk Hukuku'nda ilgili, önemli hukuki kavramlar anlatılmaktadır. Adli bilimler; adli olgu ve olayların çözümünde gerekli teknik ve bilimsel verileri; haksızlı ın nesnel verilerini ara tıran bilim alanlarıdır. Adli tıp adli nitelikli, tıbbi içerikli olgu ve olayların çözümünde gerekli tıbbi bilgileri sa layan, temel olarak bilirki ilik fonksiyonuna yönelik tıp disiplini dir. Adli olgu ve olaylarda olayın açıklanması, olaya kar ın an ki iler belirlenmesi, olayların sebepleri, sonuçları ve sebep- sonuç ili kilerinin tespit edilmesi yoluyla adaletin sa lanmasına hizmet etme amacını ta ır. Adli tıp yalnızca postmortem incelemeleri konu almaz aynı zamanda, travmanın klinik de erlendirilmesi, ve patolojisi ile de ilgilenir. Adli ara tırıcı durumu klinik, patolojik ve medikolegal yönlerden de ara tıracak ve sonuçlara varacaktır.

Staj 29 saat teorik ve 11 saat pratik uygulama olmak üzere toplam 40 saattir. Dersler; giri ve tanımlama, tıp hukuku, adli travmatoloji, adli jinekoloji, adli patoloji ve tanotoloji, sosyal adli tıp, adli psikiyatri, adli toksikoloji, adli seroloji ve adli genetik olarak sıralanabilecek 9 ana ba lık altında ele alınmakta, konular teorik olarak anlatıldıktan sonra uygulamaları yapılmaktadır.

Giri ve tanımlama: Adli tıbbın tanımı yapılarak tıp uygulamasında sık kar ıla ılan adli olgu ve olayların neler oldu u, hangi tıbbi olguların adli bildiriminin yapılması gerekti i konusunda bilgi verilmekte; adli bilimler ve adli tıp alanının alt disiplinlerinin tanıtılması, bilirki ilik kavramı, Türkiye'de adli tıp ile ilgili hukuki düzenlemeler ve bilirki ilik kurumlarının tanıtılması bölümlerini de içermektedir.

Tıp Hukuku: Bu bölümde; tıbbi uygulama ile ilgili hukuki düzenlemeler ve hekimin etik - hukuki sorumlulukları ele alınmaktadır.

Adli Travmatoloji: Ya ayan hastalar açısından adli olgularda hak a ımının nesnel verilerinin neler oldu u, delillerin nerelerden nasıl toplanacağı, nasıl nakledilece i, nasıl de erlendirilece i- yorumlanacağı anlatılmaktadır. Ba lıca yara çe itleri ve bunların adli tıp açısından tarifleri, yaraların oluş um mekanizmaları ve yaranın nasıl meydana geldi inin belirlenmesi, yara oluş um zamanı ile ilgili bilgiler aktarılmakta, ki ide meydana gelen zararın nasıl belirlenece i, zararın a ırlamasına neden olabilecek faktörlerin nasıl belirlenece i, Türk Hukuku açısından travma ve travma skorları tartışılmaktadır. Bu bölümde mekanik kuvvetler, fiziksel etkenler (so uk, ısı, elektrik, radyasyon) sonucu meydana gelen yaraların özellikleri ve birbirlerinden ayırım ölçütleri tartışılmakta. Ate li silahlar ve ate li silah yaralanmalarında atı mesafesi tayini açısından cilt bulguları tanıtılmaktadır.

Adli Jinekoloji: Gebelik, do um ve lohusalıkta kar ıla ılan adli olgular, tanı kriterleri ve ilgili hukuki süreçler hakkında bilgi verilmektedir. Cinsel saldırılar- cinsel saldırı olgusunda madur ve sanık açısından olay yeri incelemesi, adli muayene ile delil toplanması anlatılmaktadır.

Adli Patoloji ve Tanotoloji: Bu bölümde; ölüm kavramı hukuki kavramlar ve tıbbi süreçler açısından ele alınmakta; ölüm çe itleri, adli tıp açısından ölüm kavramı, ölüye saygı ve ölümün toplumsal ve hukuki boyutu, beyin ölümü kavramı ve Türk Hukuku'nda transplantasyon, ölü muayenesi, ölümün ara tırılması, olay yeri incelemesi, ölüm nedeni, ölüm yeri ve zamanı, ölenin kimli inin belirlenmesi (antropolojik, serolojik, moleküler uygulamalar) ile ilgili bilgiler aktarılmakta, adli tıp uygulamasında sık kar ıla ılan bazı olgularda ölüm sonrası tespit edilebilecek bulgular tartışılmaktadır. Ölü muayenesi ve otopsi uygulaması ile ilgili hukuki süreçler ö retilmekte ve otopsi tekni i hakkında bilgi verilmektedir.

Sosyal Adli Tıp: İddetin adli tıp boyutu ana hatlarıyla ele alınmakta fiziksel- cinsel- psikolojik iddet uygulamaları, çocuğa yönelik iddet ve çocuk istismarı, kadına yönelik iddet, yaşı istismarı kavramları adli tıp açısından anlatıldıktan sonra iddet uygulamalarının kurbanda ve saldırganda tespit edilebilecek delillerinin neler olduğu ve bu delillerin nasıl tespit edileceği konusunda teorik ve pratik uygulama yapılmaktadır.

İnsan hakları kavramı ve tarihçesi ele alınmakta, insan hakları ihlallerinin neler olduğu, adli tıp uygulamalarında sık karşılaşılan insan hakları ihlallerinin nesnel verilerinin neler olabileceği, bu verilerin nasıl belirleneceği ve adli makamlara nasıl aktarılacağı konusunda bilgi aktarılmaktadır. İstanbul protokolü tanıtılmaktadır.

Adli Psikiyatri: Ceza ehliyeti, hukuki ehliyet kavramları anlatılmakta, Türk Hukuku'nda kişinin aklı durumunun değerlendirilmesi gereken durumlar açıklanmakta, aydınlatılmış onam ve onamın geçerli olması için gerekli kriterler aktarılmaktadır.

Adli Toksikoloji: Adli toksikoloji ve inceleme yöntemleri konusunda bilgi verilmekte, sık rastlanılan toksik maddeler, zehirlenmelerin canlıda ve ölüdeki makroskopik bulguları aktarılmaktadır.

Staj sonunda tüm aktarılan bilgilerin adli makamların anlayabileceği ve kullanabileceği veriler ekinde bir rapor haline getirilmesi uygulamalı örneklerle açıklanmakta, öğrencilerin klinik adli tıp uygulamalarını ve adli otopsi uygulamalarını yerinde görmeleri sağlanmaktadır. Staj kapsamında teorik dersler; konu ile ilgili resimler ve 3 adet otopsi filmi ile desteklenmektedir.

3. DÜZEY

a.Önkoşullar:

Yok.

b. Amaçlar:

Öğrencinin, hekimlik mesleğini uygularken tabii olduğu kuralları bilmesi ve uygulayabilmesi; adli olguların çözümünde gerekli belli başlı teknik ve bilimsel bilgilerin ve çözümleme metodolojisinin öğrenilmesi; adli nitelikli tıbbi içerikli olgu ve olayların hukuki kavramlarla ilişkilendirilmesini anlayabilecek, ifade edebilecek, bir rapor halinde adli makamlara sunabilecek düzeyde bilgi ve beceri sahibi olması için gerekli bilgi ve becerileri kazanması; Türk Hukuku'nda yer alan tıp ile ilgili, adli tıp ile ilgili düzenleme ve devalüasyonların öğrenilmesidir.

c.Öğrenim Çıktıları:

Öğrencilerin; hekimlik mesleğini uygularken tabii olduğu kuralları; adli olguların çözümünde gerekli belli başlı teknik ve bilimsel bilgileri ve çözümleme metodolojisini öğrenecekleri; adli nitelikli tıbbi içerikli olgu ve olayların hukuki kavramlarla ilişkilendirilmesini anlayabilecek, ifade edebilecek, bir rapor halinde adli makamlara sunabilecek düzeyde bilgi ve beceri sahibi olacakları; Türk Hukuku'nda yer alan tıp ile ilgili, adli tıp ile ilgili düzenleme ve devalüasyonların öğrenilmesi umulmaktadır.

Referanslar:

Kitaplar :

- Knight B. (2004), Forensic Pathology, Great Britain, ARNOLD, LONDON- Third Edition.
- Polat O. (2007), Tüm Boyutlarıyla Çocuk İstismarı [Description, Child Abuse and Neglect All of The Dimensions]..Ankara: Seçkin Yayıncılık;. 1. Baskı

- Mason J K. Purdue B N., (2000), The Pathology of Trauma, USA: Oxford University Pres Inc, Newyork- Third Edition.
- Di Maio V J. Di Maio D., (2000), Forensic Pathology, USA: CRC press, Newyork – Second Edition
- Soysal Z. Çakalır C., (1999), Adli Tıp [Forensic Medicine](Cilt I, Cilt II, Cilt III), stanbul Üniversitesi Cerrahpa a Tıp Fakültesi Yayınlarından, Rektörlük No: 4165, Fakülte No: 224.
- Soysal Z. Eke M., Ça dır S., (1999), Adli Otopsi [Forensic Autopsy](Cilt I, Cilt II, Cilt III), stanbul Üniversitesi Cerrahpa a Tıp Fakültesi Yayınlarından, Rektörlük No: 4164, Fakülte No: 223.
- Soysal Z. (2003), Adli Obstetrik / Jinekoloji [Forensic Gynecology and Obstetric](Cilt I, Cilt II), Adli Tıp Kurumu Yayınları -9.
- Fatteh A. (1973), Handbook of Forensic Pathology, Lippincott Company Philadelphia- Toronto.
- Polat O.(2000), Adli Tıp [Forensic Medicine], DER Yayınları No: 290.
- Dinçmen K. (1984), Adli Psikiyatri [Forensic Psychiatry], Birlik Yayınları.
- A CIO LU Ç. Tıbbi Yardım ve El Atmalardan Do an Sorumluluklar [Responsibilities Releated to Medical Treatment and Intervention]. Ankara 1993.
- AYAN M. Tıbbi Müdahalelerden Do an Hukuki Sorumluluk[Responsibilities Releated to Medical Treatment and Intervention]. Kazancı Kitap Ticaret A. . 1991.
- BLOOM W.S., (1964): The Doctor and His Patient – A Sociological Interpretation, A Free Press Paperback
- BÜKEN E., BÜKEN NÖ. "Tıpta Malpraktis ve Etik Yönleri [Ethical Aspects of Malpractice in Medicine", Ya ama Dair Etikçe Bir Bakı (An Ethical Glance Concerning Life) , Arda B. Büken NÖ. Duman YÖ. Öztürk H. ahino lu S. Yetener M. Yıldız A. (Publication Committee). Ankara Medical Society Publ. 2002. p:86-112.
- BÜKEN E., BÜKEN NÖ. Yasal ve Etik Yönleriyle Türkiye’de Tıbbi Malpraktis [Legal and Ethical Aspects of Medical Malpractice in Turkey], Ça da Tıp Eti i (Modern Medical Ethics), Demirhan Erdemir A., Öncel Ö., Aksoy .(Eds). Nobel tıp kitabevleri. 2003. p: 163-178.
- HANCI H., Hekimin Yasal Sorumlulukları ve Hakları [Rights and Responsibilities of Doctors], ikinci Baskı Toprak Ofset ve Matbaacılık Ltd. Sti., zmir,1999.
- HATUN . Hasta Hakları [Patient Rights]. leti im Yayınları, stanbul, 1999.
- JONES B., Somers P., Preparation of Reports and Overview of The Law, Medicolegal Reporting in Surgery, Jones B.(Ed)., Churchill Livingstone, 1997: 1-19.
- KÖRO LU E, Sa lık Mevzuatı [Legislations and Regulations on Health], Hacettepe Yayın Birli i, 2. Bas., Ankara,1987.
- KÖRO LU H., Türk Mahkemelerinde Bilirki ilik ve Bilirki i Kurumları [Expertise on Turkish Court and Expertise nstitutions], Seçkin Yayıncılık, Ankara 2001.
- SAYEK F., Sa lıkla ilgili Uluslararası Belgeler [International Documents on Health], Türk Tabipleri Birli i Merkez Konseyi Yayını,Ankara, 1998
- ENOCAK Z. Özel Hukukta Hekimin Sorumlulu u [Responsibilities of Doctors on Private Law]. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No. 529. Ankara Üniversitesi Döner Sermaye Yayınları No. 44, Ankara 1998
- TABABET UZMANLIK TÜZÜ Ü [Medical Expert Legislation], (1973): 4.5.1973/76229.
- TA KIN A. Organ ve Doku Nakillerinde Hekimin Cezai Sorumlulu u [Responsibilities of Doctors on Organ Donation]. Adil Yayınevi, Ankara, 1997.
- Borçlar Kanunu, Kanun Numarası: 818, Kabul Tarihi: 22.04.1926, Resmi Gazete Yayım Tarihi: 359/29.04.1926.
- Adli Tıp Kurumu Kanunu, Kanun Numarası [Rule of Forensic Medicine Institute]: 2659, Kabul Tarihi: 14.04.1982,Resmi Gazete Yayım Tarihi: 17670/20.04.1982.
- Hasta Hakları Yönetmeli i,Resmi Gazete Yayım Tarihi: 23420/01.08.1998.
- BAYRAKTAR K. Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumlulu u[Penal Responsibilities of Doctors]. stanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Doktora Tezi, stanbul, 1972.
- BÜKEN E., 1990 – 2000 Yılları Arasında Adli Tıp Kurumu Birinci ve ikinci htisas Kurullarına Obstetrik ve Jinekolojik Tıbbi Uygulama Hatası ddiyasıyla Gönderilen Olguların Adli Tıp Açısından rdelenmesi, T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Ba kanlı ı Uzmanlık Tezi, stanbul, 2002

- ÇANKAYA H. Hekimlerin Hukuki ve Cezai Sorumluluğunun Temel Prensipleri ve Hekim Sorumluluğunda Kusurun Değerlendirilmesi. Adli Tıp Kurumu, Uzmanlık Tezi, İstanbul, 1991.
- KAYABEYO LU ., Tıbbi Uygulama Hataları ve Adli Tıp Açısından İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Adli Tıp Anabilim Dalı, Doktora tezi, İstanbul 2000: 5.
- KAYALI Z. Uygunluk Sebebi Olarak Tıbbi Müdahaleler. İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1996.
- KESKİNER R. Sağlık Personelinin Obstetrik ve Jinekoloji Uygulama Hatalarının Adli Tıp Açısından Değerlendirilmesi. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşası Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi, İstanbul, 1996

Makaleler :

- BÜKEN NO, BÜKEN E., "The Legal and Ethical Aspects of Medical Malpractice in Turkey". Selected Legislation and Jurisprudence. The European Journal of Health Law, Volume 10, No. 2, 199-214
- BÜKEN NO. BÜKEN E., "Yasal ve Etik Yönleriyle Türkiye’de Tıbbi Malpraktis [Legal and Ethical Aspects of Medical Malpractice in Turkey]", Tıp Etiği-Hukuku- Tarihi Dergisi (Turkish Clinics Journal of Medical Ethics, Law and History), 11(2): 140-147(2003).
- CALLENS S., Medical Civil Liability in Belgium. Four Selected Cases, European Journal of Health Law, 1 ,2003. 115-133.
- CASSALS M. M., Igualada J. R.,Feliu J. S., Medical Malpractice Liability in Spain: Cases, Trends and Developments, European Journal of Health Law 2003,1, 151-179.
- COHEN R.M., Why Error Reporting System Should Be Voluntary, BMJ, 18 March 2000; 320; 728 - 9
- Committee on Professional Liability. Managing Orthopaedic Malpractice Risk. American Academy of Orthopaedic Surgeons, 2000.
- GÜNDOĞMUŞÜN, Bilge Y, Kendi Ö, Hancı H. Hekimlerin yasal sorumluluğunun yüksek sağlık urası açısından irdelenmesi. Adli Tıp Bülteni, 1997; 2: 66-69.
- GÜNDOĞMUŞÜN, Ersoy N, Biçer Ü. Yüksek Sağlık urası kararlarının etik açıdan değerlendirilmesi. Toplum ve Hekim Dergisi, 1998; 13: 14-17.
- ÖZSUNAY E. Alman ve Türk Hukuklarında Hekimin Hastayı Aydınlatma Ödevi ve Sorumluluk Hukukunda Yeni Gelişmeler V. Sempozyumu, İstanbul, 1983: 31-60.

4. ZORUNLU/SEÇMEL DERS

Zorunlu derstir.

5. ÖZET MELEMANLARI

Doç. Dr. Erhan Büken

6. SÜRE

40 saatlik ders içeriği aşağıda gösterilmiştir.

Saat	Topics
1	Adli Tıp; tanımı ve kısa tarihçesi
2	Bilirki ilik
3,4	Hekimin hukuki sorumluluğu ve hakları
5,6	Mekanik kuvvetlere bağlı yaralanmalar;
7	Fiziksel etkenlere bağlı yaralanmalar; Donma, yanık, elektrik, radyasyon hasarı

8,9	Ate li silah yaralanmaları
10	Yaralar; pratik uygulama
11	Adli patoloji ve Tanatoloji : Ölüm kavramı
12	Ölü muayenesi ve ke if
13,14,15	Postmortem de i imler
16	Ölüm sebebinin belirlenmesi, ölüm zamanının belirlenmesi
17	Zorlamalı ölümler, do al ölümler
18	Olay yeri incelemesi; pratik uygulama
19,20	Kimliklendirme : Adli antropoloji, adli seroloji, adli tıpta moleküler genetik yöntemlerin kullanılması – DNA analizi amacıyla delil toplama
21, 22	Asfiksi ve asfiksiye ba lı zorlamalı ölümler
23,24	Adli toksikoloji
25,26	Sosyal Adli Tıp: İddet, Çocuk istismarı ve ihmali, nşan hakları ihlalleri
27,28	Adli Jinekoloji; Cinsel saldırılar, Gebelikte travma, Anne ölümleri
29 - 34	Adli otopsi ve uygulaması
35- 40	Klinik adli tıp uygulaması

7. Ö RENME/Ö RETME YÖNTEMLER :

Staj programı teorik dersler ve pratik uygulamalardan oluşmaktadır.

8. DE ERLEND RME:

Test sınavı

9. D L:

Türkçedir.

S M

TIP 555- TIBB ETİK STAJI

1. TANIMI

Bu staj programı, hekimin görev ve sorumluluklarını eğitimde temel konu olarak içermektedir. Bu amaçla, tıp eğitim sürecinde edinilen bilgilerin hekimlik mesleğinin de erlerine uygun biçimde kullanılabilmesine yönelik de erlerin aktarımı eğitim sürecinin hedefi olarak belirlenmiştir. Eğitim zamanlı olarak hekim-hasta ilişkisi konusunda da eğitim sırasında bilgi aktarılmaktadır. Ek olarak tıbbın temel kavramları ve ana çalışma alanları gözden geçirilmektedir. Dersin bir genel giriş yapıldıktan sonra tıp tarihine ilişkin çeşitli konular teorik olarak de erlendirilmektedir. Hastalık, sağlık ve sağlık bilimlerine ilişkin çeşitli kavramlar ve bunların toplumla ilişkileri ele alınmaktadır. Bu ders tıbbın ana branşlarına ait etik olayların de erlendirilmesini gelişim ve tarihi perspektiften ele almaktadır. Tıp etiği, insan hakları, etik- hukuk ilişkisi ve sağlık alanındaki ulusal ve uluslararası etik ve hukuki düzenlemeler dersin içeriğindedir.

2. DÜZEY

a. Önkoşul:

Yok

b. Amaçlar:

Dersin amacı öğrencileri tıp alanındaki etik yaklaşımlarla ilgili temel kavramlar konusunda bilgi vermek ve tıbbi konuları etik yönüyle de erlendirme yetisi kazandırmaktır. İkinci amacımız, öğrencilere, tıp etiği ile ilgili özellikli noktaları vurgulayarak, karşılaştıkları etik sorunlar açısından iyi hekimlik uygulamaları yaklaşımlarının kazandırılmasıdır.

c. Öğrenim çıktıları:

Ders kapsamında edinecekleri bilgi ve deneyimin öğrencilere meslek yaşamalarında hastaya yaklaşım, tedavi ve mesleki öngörü için gerekli iyi hekimlik uygulamaları açısından yararlı olacağını umuyoruz.

Kaynaklar:

Kitaplar

- ALBERT R. JONSEN, MARK S. EGGER, WILLIAM J. W. NSLADE (2002): Clinical Ethics: A Practical Approach to Ethical Decisions in Clinical Medicine. Mc Graw-Hill /Appleton. 5. ed.
- A. CIOĞLU Ç. Tıbbi Yardım ve El Atmalardan Doğan Sorumluluklar. Ankara 1993.
- AYAN M. Tıbbi Müdahalelerden Doğan Hukuki Sorumluluk. Kazancı Kitap Ticaret A.Ş. 1991.
- BLOOM W.S., (1964): The Doctor and His Patient – A Sociological Interpretation, A Free Press Paperback
- BÜKEN E., BÜKEN NÖ. "Tıpta Malpraktis ve Etik Yönleri (Ethical Aspects of Malpractice in Medicine)", Yaşama Dair Etikçe Bir Bakış (An Ethical Glance Concerning Life) , Arda B. Büken NÖ. Duman YÖ. Öztürk H. Şahinoğlu S. Yetener M. Yıldız A. (Publication Committee). Ankara Medical Society Publ. 2002. p:86-112.
- BÜKEN E., BÜKEN NÖ. Yasal ve Etik Yönleriyle Türkiye’de Tıbbi Malpraktis (Legal and Ethical Aspects of Medical Malpractice in Turkey)", Çağdaş Tıp Etiği (Modern Medical Ethics), Demirhan Erdemir A., Öncel Ö., Aksoy (Eds). Nobel tıp kitabevleri. 2003. p: 163-178.
- GÖKSEL, A.Fuat,(1986): Deontoloji Repetitoryumu, AÜTF yay. Ankara
- GREENFIELD H.I. (1973): Hospital Efficiency and Public Policy, Praeger Pub., New York

- HANCI H., Hekimin Yasal Sorumlulukları ve Hakları, ikinci Baskı Toprak Ofset ve Matbaacılık Ltd. Sti., zmir,1999.
- HATUN . Hasta Hakları. İletim Yayınları, İstanbul, 1999.
- JONES B., Somers P., Preparation of Reports and Overview of The Law, Medicolegal Reporting in Surgery, Jones B.(Ed)., Churchill Livingstone, 1997: 1-19.
- KÖRO LU E, Sağlık Mevzuatı, Hacettepe Yayın Birliği, 2. Bas., Ankara,1987.
- KÖRO LU H., Türk Mahkemelerinde Bilirki ilik ve Bilirki i Kurumları, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2001.
- KUÇURAD , ., (1988): Etik, Meteksan yay., Ankara
- MAPPE, A. T. - ZEMBATY S. J.(1987): Social Ethics - Morality and Social Policy, 3rd Ed. Mc Graw - Hill Book Company. Newyork.
- MERTON R., D., READER G., G., KENDALL, P., L., (1957): The Student Physician, Harvard Universty Press, Cambridge, Mass.
- **PR B LLA O., “Hukuk ile Etik Arasında Hekim”, in Dietrich v. Engelhardt, ed., Tıbbın Gündelik Ya amında Etik (Nobel Tıp Kitabevleri,2001)**
- SAYEK F., Sağlıkla ilgili Uluslararası Belgeler, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Yayını,Ankara, 1998
- SAYILI, A., (1948): Hayatta En Hakiki Müritimdir, Gündo an Yayınları, Ankara
- SELSAM, H., (1995) Etik, Çev. Yüksel Demirekler, Yaba Yay., Ankara
- SOYER A., Hekimlik ve İnsan Hakları Türk Tabipler Birliği Deneyimi1984-1992, Soyer A. (Ed), TTB yayını, 1996
- SSBYB, (1992): Sağlık Hizmetlerinde Mevcut Durum, Ulusal Sağlık Projesi 2001 Raporları, Ankara.
- SSBYB,(1973), Sağlık Hizmetlerinde 50 Yıl, SSBYB yay. no:422, Ankara
- SZASZ, T. S., KNOFF W., F., HOLLENDER M., H., (1958): The Doctor – Patient Relationship and its Historical Context, Amer. J. Psychiatry, 522-528
- ENOCAK Z. Özel Hukukta Hekimin Sorumluluğu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No. 529. Ankara Üniversitesi Döner Sermaye Yayınları No. 44, Ankara 1998
- TABABET UZMANLIK TÜZÜ Ü, (1973): 4.5.1973/76229.
- TA KIN A. Organ ve Doku Nakillerinde Hekimin Cezai Sorumluluğu. Adil Yayınevi, Ankara, 1997.
- TAYLOR, F., K., (1979): The Concepts of Illness, Disease and Morbus, Cambridge Universty Press.
- THOMAS MAPPE, DAVID DEGRAZ A (2000): Biomedical Ethics. Mc Graw-Hill / Humanities. 5.ed.
- TIBB DEONTOLOJ TÜZÜ Ü, (1960). 13.1.1960 tarih, No: 4/12578 Bakanlar Kurulu Kararı, 19.2.1960, No: 10436 Resmi Gazete, 3:41, s: 164
- TOM BEAUCHAMP, LES L. JOHNSTON (2003): Contemporary Issues in Bioethics with Infotrac. Wadsworth pub. 6th ed.
- TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ, (1998a), Sağlıkla İlgili Uluslararası Belgeler, Yayına Hazırlayan: F. Sayek, Ankara
- TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ, (1998b): Türk Tabipleri Birliği Etik Kurul Görüşleri, Ankara
- TÜRK TABİPLER BİRLİĞİ, (1999): Hekimlik Meslek Etiği Kuralları, Ankara

- VOLKOW, F. M.(1989): “Ethics”, Translated from the Russian by N. Belskaya, Progress Pub. Moscow.
- WERCH CK J. Legal mplications of atrogenic Disease. Preger L. Ed. atrogenic Diseases. Vol 2, CRC Press Inc, 1986: 232-246.
- WH TEHEAD, M., (1992): E itlik ve Sa lık: Kavram ve lkeler, TTB yay., Ankara

Makaleler

- Adli Tıp Kurumu Kanunu, Kanun Numarası: 2659, Kabul Tarihi: 14.04.1982,Resmi Gazete Yayım Tarihi: 17670/20.04.1982.
- BAYRAKTAR K. Hekimin Tedavi Nedeniyle Cezai Sorumlulu u. stanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Doktora Tezi, stanbul, 1972.
- Borçlar Kanunu, Kanun Numarası: 818, Kabul Tarihi: 22.04.1926, Resmi Gazete Yayım Tarihi: 359/29.04.1926.
- BUKEN NO, BUKEN E., "The Legal and Ethical Aspects of Medical Malpractice in Turkey". Selected Legislation and Jurisprudence. The European Journal of Health Law, Volume 10, No. 2, 199-214
- BÜKEN E., 1990 – 2000 Yılları Arasında Adli Tıp Kurumu Birinci ve ikinci htisas Kurullarına Obstetrik ve Jinekolojik Tıbbi Uygulama Hatası ddiyasıyla Gönderilen Olguların Adli Tıp Açısından rdelenmesi, T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Ba kanlı ı Uzmanlık Tezi, stanbul, 2002
- BÜKEN NÖ. BÜKEN E., "Yasal ve Etik Yönleriyle Türkiye’de Tıbbi Malpraktis (Legal and Ethical Aspects of Medical Malpractice in Turkey)", Tıp Eti i- Hukuku- Tarihi Dergisi (Turkish Clinics Journal of Medical Ethics, Law and History), 11(2): 140-147(2003).
- CALLENS S., Medical Civil Liability in Belgium. Four Selected Cases, European Journal of Health Law, 1 ,2003. 115-133.
- CASSALS M. M., Igualada J. R.,Feliu J. S., Medical Malpractice Liability in Spain: Cases, Trends and Developments, European Journal of Health Law 2003,1, 151-179.
- COHEN R.M., Why Error Reporting System Should Be Voluntary, BMJ, 18 March 2000; 320; 728 - 9
- Committee on Professional Liability. Managing Orthopaedic Malpractise Risk. American Academy of Orthopaedic Surgeons, 2000.
- ÇANKAYA H. Hekimlerin Hukuki ve Cezai Sorumlulu unun Temel Prensipleri ve Hekim Sorumlulu unda Kusurun De erlendirilmesi. Adli Tıp Kurumu, Uzmanlık Tezi, stanbul, 1991.
- EMANUEL, E., J.- EMANUEL, L., L., (1993): Hekim-Hasta li kisinin Dört Modeli, Jama, 6:2, s. 115-122
- ERDEM R D.A., Namal A., Tıp Eti i I ı nda Hasta ve Hekim Hakları 1. Baskı, Türkiye Klinikleri Yayını, Seri No: 64; 2000, Ankara, 39 – 99
- FULFORD, K. W. M., (1989): Moral Theory and Medical Practise, 1. Ed., Avon The Bath Press
- FULFORD, K. W. M., (1990): Philosophy and Medicine: the Oxford Connection, British Journal of Phychiatry, 157: s. 111-115
- GÖKSEL A F, (1994): Etik’den Deontoloji’ye (Ba layıcı Kuralların Olu umu), Tıbbi Etik, 2:1, s. 1 – 2
- GÜLEÇ C.(1990) Tıp E itimi Hekim Kimli i ve Sa lık Bilinci, Sa lık ve Toplum, 1:1,

- GÜNDO MU ÜN, Bilge Y, Kendi Ö, Hancı H. Hekimlerin yasal sorumluluğunun yüksek sa lık urası açısından irdelenmesi. Adli Tıp Bülteni, 1997; 2: 66-69.
- GÜNDO MU ÜN, Ersoy N, Biçer Ü. Yüksek Sa lık urası kararlarının etik açıdan de erlendirilmesi. Toplum ve Hekim Dergisi, 1998; 13: 14-17.
- Hasta Hakları Yönetmeli i, Resmi Gazete Yayım Tarihi: 23420/01.08.1998.
- HOLDER AR. Failure to consult specialist. JAMA, 1975; 231: 1391.
- J.G. Schenker, Codes of perinatal ethics: an international perspective, Clin Perinatol. 2003 Mar;30(1):45-65.
- KAYABEYO LU ., Tıbbi Uygulama Hataları ve Adli Tıp Açısından ncelenmesi. Marmara Üniversitesi Sa lık Bilimleri Enstitüsü Adli Tıp Anabilim Dalı, Doktora tezi, stanbul 2000: 5.
- KAYALI Z. Uygunluk Sebebi Olarak Tıbbi Müdahaleler. stanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, stanbul 1996.
- KESK N R. Sa lık Personelinin Obstetrik ve Jinekoloji Uygulama Hatalarının Adli Tıp Açısından De erlendirilmesi. stanbul Üniversitesi Cerrahpa a Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi, stanbul, 1996
- KOÇ S., Yorulmaz C., Hekimin Yasal Sorumlulukları, Adli Tıp Cilt 1, Soysal Z, Çakalır C. (Ed), stanbul Üniversitesi Cerrahpa a Tıp Fakültesi Yayınlarından, Rektörlük No: 4165, Fakülte No: 224,p46,47.
- KOMESAROF P. A., n The Public Eye The Relationship Between Law and Ethics in Medicine , nternal Medicine Journal;2001, 31 (7),413.
- KOYUNCUO LU T. Türk Hukukunda Doktorun Özel Hukuk Sorumluluğunun Hukuksal Temeli. stanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Kürsüsü, Doktora Tezi, stanbul, 1980.
- KRAV TZ R.L., Rolph J.E., McGuigan K., Malpractice Claims Data as a Quality Improvement Tool; Jama, Oct 16, 1991; 266(15), 2087-2097.
- LANAGA C., The Right to a Caring Relationship The Law and Ethic of Care, Journal of Perinatal & Neonatal Nursing; Sep 2000; 14, 2; Health Module; pg 12
- LYNCH C, Coker A, Dua JA., A clinical analysis of 500 medico-legal claims evaluating the causes and assessing the potential benefit of alternative dispute resolution. British Journal of Obstetric and Gynaecology 103, 1996 : 1236 – 1242.
- MAUGHAN P.J, Medical Negligens and The Law, British Journal of Surgery, 88,2001: 899 – 900.
- McHALE J.V., Medical Malpractice in England – Current Trends, European Journal of Health Law 2003,1, 137-151.
- MERED TH, P., WOOD, C., (1998): Injury Into the Potential Value of an Information pamphlet on Consent to Surgery to mprove Surgeon – Patient Communication, Quality in Health Care, 7: 65-69
- M GDEN D. The Past and the Future of Malpractice Litigation. JAMA, 2000; 284; 827.
- ÖRS Y, (1990b): The Doctor's Coat and the Philosopher's Attire – The Ethical and Pedagogical Aspects of Teaching Medical Ethics; Newsletter on Computer Use, Feminism, Law, Medicine and Teaching, American Philosophical Association, 90(58): 60 – 62
- ÖRS Y, (1990c) "Geli mekte Olan Bir Kavram: Biyoetik", stanbul konukevi çevresinde yapılan konuşma 23-11-1990
- ÖRS Y, (1994b): Tıp Fakültelerinde Dördüncü Bir Boyut: Etik ve Ötesi, Tıbbi Etik, 2:1, s. 12 – 15

- ÖRS, Y. (1975):Geçmi te ve Günümüzde Hekim - Hasta li kisi, Tıp Dünyası, 48(6-8): (224-230/319-327) stanbul.
- ÖZAYDIN Z, (1999): Bir Hasta Hakkı Olarak Özerklik ve Aydınlatılmı Onam, Medikal Etik, Editör: H. Hatemi, Tavash mat., s.39-54
- ÖZCAN C., GENÇ M. F.,(1998): Türk Sa lık Mevzuatı, ATO yay:3, maj mat., zmir
- ÖZDEM R MH, Çekin N. Yüksek Sa lık urası'nın Yapısı ve Bilirki ilik Görevleri. Adli Tıp Bülteni, 1998; 3: 3-7.
- ÖZSUNAY E. Alman ve Türk Hukuklarında Hekimin Hastayı Aydınlatma Ödevi ve stisinaları. Sorumluluk Hukukunda Yeni Geli meler V. Sempozyumu, stanbul, 1983: 31-60.
- PANG, M.C.S, (1999): Protective Truthfulness- The Chinese Way of Safeguarding Patients in Informed Treatment Decision, Journal of Medical Ethics, Vol. 25, Iss 3, pp 247-253
- RILLEY GJ, SIMMONDS RL, (1992), "Informed Consent in Modern Medical Practice", Medical Journal of Australia, 157:336-338
- RUDDICK W, (1999): Hope and Deception, Bioethics, Vol.13, Iss. 3-4, pp.343-357
- S OYER, A.,(1995): Modern Hastanelerin Do u u, Toplum ve Hekim, 10:69-70):S.95-98 s.53-59
- Tababet ve uabatu San'atlarının Tarzı crasına Dair Kanun, Kanun Numarası: 1219, Kabul Tarihi: 11.04.1928, Resmi Gazete Yayım Tarihi: 863/14.04.1928.
- Tıbbi Hizmetlerin Kötü Uygulanmasından Do an Sorumluluk Kanun Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisi Ba kanlı na Sunuldu at <http://www.ttb.org.tr> .
- TSA , D.F.C., (1999), "Ancient Chinese Medical Ethics and the 4 Principles of Biomedical Ethics", Journal of Medical Ethics, Vol. 23, Iss 4, pp 315-321
- Türk Ceza Kanunu, Kanun Numarası: 765, Kabul Tarihi: 01.03.1926,Resmi Gazete Yayım Tarihi: 320/13.03.1926.
- Umumi Hıfzısıhha Kanunu, Kanun Numarası: 1593, Kabul Tarihi: 24.04.1930,Resmi Gazete Yayım Tarihi: 1489/06.05.1930.
- Büken NÖ. Büken E. "Nedir u Tıp Eti i Dedikleri? (What is This That Medical Ethics is Saying)" STED - Sürekli Tıp E itimi Dergisi (Continuing Medical Education Journal), Ankara Medical Society Publications, 11(1): 17-21 (2002).

4. ZORUNLULUK

Zorunlu derstir.

5. Ö RET M ELEMANLARI

Prof. Dr.Gülnaz Arslan

Prof. Dr. Haldun Müderriso lu

Prof. Dr. Levent Pe kircio lu

Prof. Dr. Faik Sarıalio lu

Prof. Dr. Feride ahin

Prof. Dr. Cemalettin Topuzlu

Prof. Dr. Hulusi Zeynelo lu

Prof. Dr. Belgin Ataç

Doç. Dr. Erhan Büken

Doç. Dr. Ertan Kahramano lu

Doç. Dr. Gamze Özçürümez

Doç.Dr. Rıfat Vedat Yıldırım

6. STAJ SÜRESİ

Staj süresi bir hafta boyunca 45 saattir ve içeriği aşağıda sıralanmıştır.

Günler	Konular
1	Tıpta Ekip Çalışması
1	Etik Kurullar
1	End of The Life Kavramı
2	Hekimin Hukuki Sorumluluğu
2	Genetik ve Etik
2	Transplantasyon ve Etik
3	Cinsel Fonksiyon ve Üreme Etiği
3	Psikiyatrik Hastaya Etik Yaklaşım
3	Kanserli Hastaya Etik Yaklaşım
3	Biyomedikal Etik ve Biyolojik Örnek Bankacılığı
4	Tıp, Tıpta Yöntem bilgisi, Bilimsel/Deneysel Tıp
4	Etik, Biyoetik, Tıp Etiği – İlgili Kavramların Tanımlanması
4	Tıp Etiğinde Temel Etik Yaklaşımlar ve Etik İlkeler
4	Hasta Hakları ve ilgili Etikolegal düzenlemeler
4	Tıp- Teknoloji ilişkisinden ortaya çıkan etik sorunlar
4	Yaşamın başında ve sonunda alınan etik kararlar
4	Yaşamın başında ve sonunda alınan etik kararlar
5	Etik vaka tartışması

7. ÖZGÜN RETİM ve ÖZGÜN RETİM YÖNTEM

Ders sözlü anlatım, tartışmalarla yürütülmektedir. Okunmak üzere kaynaklar önerilmektedir.

8. DEĞERLENDİRME :

Ders bitiminde yapılan test sınavı ile değerlendirilmektedir.

9. DİL :

Ders Türkçe ile lenmektedir.

1. S M

TIP 560 ANESTEZ YOLOJ

2. TANIM

Bu kursta anestezinin temel prensipleri gözden geçirilecektir. Bunun yanısıra ileri tedavi yöntemleri de programda yer almaktadır. Kursun ba langıcında programın özeti ve anlatılacak anestezi konuları ile ilgili kısa bilgi verilecektir. Teorik dersler yanıda endotrakeal entübasyon, intravenöz ve nazogastrik uygulamalar, üriner kateterizasyon, intravenöz sıvı ve ilaçların hazırlanması gibi konuların prati i yaptırılmaktadır.

3. DÜZEY

a. Önko ul:

Yok

b. Amaç ve ö renim çıktıları:

Genel ve bölgesel anestezi prati inin yanısıra endotrakeal entübasyon, intravenöz ve nazogastrik uygulamalar, üriner kateterizasyon ve intravenöz ilaçların hazırlanması prati inin verilmesi amaçlanmaktadır. Bu kursun sonunda ö rencilerin endotrakeal entübasyon, intravenöz, nazogastrik uygulamalar ve üriner kateterizasyonu ö renmeleri beklenir.

c. Ö renim çıktıları:

Ders kapsamında edinecekleri bilgi ve deneyimin ö rencilere meslek ya amlarında hastaya yapacakları acil müdahalelerde ve kardiyopulmuner resusitasyon sırasında yararlı olaca mı umuyoruz.

Kaynaklar:

Kitaplar

- Morgan GE, Mikhail MS, Murray MJ. (2002) Clinical Anesthesiology, McGraw Hill, USA
- Zeynep Kayhan. (2004) Klinik Anestezi, Logos Yayıncılık, stanbul
- Marino PL. (1998) The ICU book, Williams and Wilkins, Baltimore
- Barash PG, Cullen BF, Stoelting RK. (1991) Clinical Anesthesia, JB Lippincott Company, Philadelphia
- DiNardo JA. (1998) Anesthesia for Cardiac Surgery, Appleton Lange, Connecticut
- Miller RD. (2000) Anesthesia, Churchill Livingstone, New York
- Ayres SM, Grenvik A, Holbrook PR, Shoemaker WC. (1995) Textbook of Critical Care, WB Saunders, Philadelphia
- Stoelting RK, Dierdorf SF. (2002) Anesthesia and Co-Existing Disease, Churchill Livingstone, Philadelphia

4. ZORUNLU / SEÇMEL

Zorunlu

5. Ö RET M KADROSU

Prof. Dr. Gülnaz Arslan

Prof. Dr. Zeynep Kayhan

Prof. Dr. Adnan Torgay

Prof. Dr. Arash Pirat

Doç. Dr. Pınar Zeynelo lu

Y.Doç. Dr. Selim Candan

Y. Doç.Dr. Co kun Araz

6. SÜRE:

Bu program 3 haftalık bir süreyi kapsar. Anlatılan konu başlıkları :

1	Anamnez ve anestezi pratiği	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 1, Klinik Anestezi Chapter I</i>
2	Anestezi etiği	<i>Klinik Anestezi Chapter XXXII</i>
3	Preoperatif değerlendirme ve premedikasyon	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 1, Klinik Anestezi Chapter II</i>
4	Anatomi ve solunum yolunun sağlanması	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 5, Klinik Anestezi Chapter VIII</i>
5	Endotrakeal entübasyon endikasyonları ve komplikasyonları	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 5, Klinik Anestezi Chapter X</i>
6	Monitörizasyon	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 6, Klinik Anestezi Chapter III</i>
7	Volatil ve intravenöz anestezikler	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 7, 8, Klinik Anestezi Chapter IV</i>
8	Nöromusküler blok yapan ajanlar	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 9, Klinik Anestezi Chapter VI</i>
9	Lokal anestezikler	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 14, Klinik Anestezi Chapter XX</i>
10-11	Bölgesel anestezi (2 saat)	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 16, 17, Klinik Anestezi Chapter XXI</i>
12	Oksijen ve oksijen tedavisi	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 22, 50, Klinik Anestezi Chapter IX</i>
13	Sıvı yönetimi ve transfüzyon	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 29, Klinik Anestezi Chapter XVIII, XIX</i>
14	Anestezi ve ilgili komplikasyonlar	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 47, Klinik Anestezi Chapter XXII</i>
15	Hipotermi, hipertermi ve kontrollü hipotansiyon	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 6, 13, 44, Klinik Anestezi Chapter XVII, XIX</i>
16	Pediyatrik, geriyatrik ve gününbirlik anestezi	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 43, 44, 45, 46, Klinik Anestezi Chapter XXIII, XIV, XVI</i>
17	Ağrı tedavisi	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 18, Klinik</i>

		<i>Anestezi Chapter XXX</i>
18	CPR ve ileri hayat deste i	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 48, Klinik Anestezi Chapter XIII</i>
19	Güvenlik ve ameliyathanelerin sterilizasyonu	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 2, Klinik Anestezi Chapter V</i>
20	Anestezi makineleri, hasta kontrollü anestezi pompaları, enjeksiyon pompaları	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 4, 18, Klinik Anestezi Chapter V,XXX</i>
21	Hasta pozisyonu ve transport	<i>Clinical Anesthesiology Chapter 47, 49, Klinik Anestezi Chapter XXII</i>
22	Olgu tartışmaları	<i>Anesthesia and Co-Existing Disease,</i>

7. Ö RETİM ve Ö RETİM YÖNTEMİ

Ders sözlü anlatım, tartışmalarla yürütülmektedir. Okunmak üzere kaynaklar önerilmektedir.

8. DEĞERLENDİRME

Öğrenciler tüm derslerden sorumludur. Derslere ve pratik uygulamalara devamlılık (minimum %80) artırır. Öğrencilerin yukarıda belirtilen kitaplardan okuyarak dersteki tartışmalara katılımları önerilmektedir. Kurs sonunda sözlü ve yazılı sınav yapılır ve tüm konuları kapsar.

9. DİL:

Türkçe

1. S M

TIP 562 PED ATR K CERRAH

2. TANIMI

Tıp Fakültesi Dönem V ö rencilerine Pediatrik cerrahinin kapsamı ve uygulamalarının ö retilmesi için kuramsal ve uygulamalı derslerin anlatılmasını kapsamaktadır. E itim seminerler ve ö renciler cerrahi uygulamalara gözlemci olarak katılımları ile desteklenmektedir.

Ana konular:

1. Pediatrik gastrointestinal sistem cerrahisi
2. Pediatrik hepatobilyer sistem cerrahisi
3. Pediatrik gö üs cerrahisi
4. Pediatrik genitoüriner sistem cerrahisi
5. Pediatrik endokrin sistem cerrahisi
6. Pediatrik tümör cerrahisi
7. Pediatrik travmalar

3. DÜZEY

a. Önko ul: Tıp Fakültesi Dönem IV'ü ba arı ile bitirmi olmak ve genel cerrahi stajını tamamlamı olmak

b. Amaçlar: Tıp Fakültesi Dönem V ö rencilerine mesleki ya amlarında sıklıkla kar ıla acakları pediatrik cerrahinin kapsamı ve uygulamalarının ö retilmesi amaçlanmaktadır. Çocuklarda solunum, sindirim, hepatobilyer, genitoüriner, endokrin sistemlerinin do umsal anomalileri ve edinsel hastalıklarında, çocukluk ça ı travmaları ve onkolojik hastalıklarda cerrahi açıdan; hastaya yakla ım, tanı gereçleri ve klinik yönlendirme ve sa altım anlatılmaktadır.

c. Ö renim çıktıları:

Bu kursun sonunda ö renciler a a ıda sıralananları yapabilmelidir.

- Çocuk cerrahisi **tarihçesi** (özet), **kapsamı ve yasal yükümlülüklerini** bilmelidir.
- Yenido an ve çocuklarda **sıvı elektrolit tedavisi, total parenteral beslenme** konularında temel bilgilere sahip olmalı ve planlayabilmelidir.
- Do umsal **sindirim sistemi** yakınması ile ba vuran olguda öykü ve fiziksel inceleme bulgularına göre tanısal incelemelere karar verip, inceleme sonuçlarını de erlendirebilmelidir.
- **Gastrointestinal sistem atrezileri** için ayırıcı tanıda yer alan; özofagus atrezisi, mide volvulusu, pilorik atrezi, hipertrofik pilor stenozu, duodenal atrezi, anuler pankreas, jejonoileal atrezi, mekonyum ileus, mekonyum plug sendromu, nekrotizan enterokolit, intestinal duplikasyon ve kolonik atrezi konularında bilgi sahibi olmalıdır.
- **Gastrointestinal sistem obstrüksiyonu** ile ba vuran olgularda yapabilecek acil girişim ve tanı incelemeler sonrası olgular için gerekli nakil önlemlerini bilmelidir.
- **Konjenital aganlionik megakolon ve anorektal malformasyonlar** hakkında klinik yakınmalar, tanı yöntemleri ve sa altımı ile ilgili bilgileri ö renmelidir.
- **Çocukluk ça ı alt gastrointestinal sistem kanamaları** için ayırıcı tanıda yer alan hastalıklardan; yutulmuş anne kanı, yenido anın hemorajik hastalığı, nekrotizan enterokolit, meckel divertikülü, invajinasyon, anal fissür ve gastrointestinal polipler hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- **Çocukluk ça ı alt gastrointestinal sistem kanaması** olan olguda klinik yakınmalar, öykü, fiziksel inceleme ve tanısal incelemeler ile tanı ve ayırıcı tanıyı yapabilmeli, hastalara ilk müdahaleleri yaparak gerekli önlemleri alabilmeli, hastanın tedavisi için gerekli yönlendirmeleri yapabilmelidir.
- **Çocukluk ça ı safra yolu anomalileri** ayırıcı tanısında yer alan enfeksiyöz, metabolik ve genetik hastalıklar hakkında yeterli bilgiye sahip olarak; biliyer atrezi ve koledok kisti için tanı ve tedavi yöntemlerini ö renmi olmalıdır.
- Çocuklarda kar ıla ılan **hepatobilyer anomalilerde** cerrahi uygulamalarını ö renmi olmalıdır.

- Ñ **Solunum sıkıntısı** ile ba vuran olguda öykü ve fiziksel inceleme bulgularına göre tanısal incelemelere karar verip, inceleme sonuçlarını de erlendirebilmelidir.
- Ñ Ayırıcı tanıda yer alan; **konjenital lobar amfizem, konjenital kistik adenomatoid malformasyon, bronkojenik kist, pulmoner sekestrasyon, konjenital diyafram hernisi, diyafram eventerasyonu, pnömotoraks, akci er apsesi, ampiyem ve intratorasik tümörler** konularında bilgi sahibi olmalıdır.
- Ñ **Solunum sıkıntısı** ile ba vuran olgularda yapabilecek acil giri im ve tanı incelemeleri sonrası olgular için gerekli nakil önlemlerini bilmelidir.
- Ñ Yenido an ve çocuklarda kar ıla ılan **üriner anomalilerinde** öykü ve fiziksel inceleme bulgularına göre tanısal incelemelere karar verip, inceleme sonuçlarını de erlendirebilmelidir.
- Ñ **Hidronefroz, polikistik böbrek, üreteropelvik bile ke darlıkları, üreterovezikal bile ke anomalileri, vezikoüreteral reflü, posterior üretral valv, epispadias, hipospadias, ekstrofia vezika** olgularında tedavi planlaması ve yönlendirmelerini yapabilmelidir.
- Ñ **nterseks anomalileri** embriyolojisi, bulguları, tanı ve tedavi yöntemlerini bilmelidir.
- Ñ Toraks duvarı anomalileri **pektus ekskavatum ve pektus karinatım** olgularında tanı ve tedavi yöntemleri konularında yeterli bilgiye sahip olmalıdır.
- Ñ Karın duvarı anomalileri; **omfalosel, gastro izis ve umbilikal anomalileri** tanıyabilmeli ve tedavi yönlendirmelerini yapabilmelidir.
- Ñ Çocukluklarda sık kar ıla ılan solid tümörlerden **nöroblastom, wilms tümörü, hepatoblastom, teratom** ve **rabdomiyosarkom** konularında yeterli bilgiye sahip olmalıdır.
- Ñ Ba ve boyun bölgesi anomalileri konusunda bilgi sahibi olmalıdır. **Musküler törtikollis, tiroglossal kanal kisti, brankial anomaliler, lenfanjiom ve lenfadenopatiler** konularında ayırıcı tanı yapabilmelidir.
- Ñ **Akut karın** ayırıcı tanı de erlendirmelerini yaparak ilk giri imleri yapabilmeli. **Akut apandisit** hakkında iyi düzeyde bilgi sahibi olmalıdır.
- Ñ **Akut skrotum** olgularında tanı ve tedavi yöntemleri ve yönlendirmelerini yapabilmelidir. **Testis torsiyonu** konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdır.
- Ñ Çocuklarda **yabancı cisim aspirasyonu, yabancı cisim yutma, koroziif madde içme** olgularında acil önlem ve uygulamaları yapabilmelidir.
- Ñ **Çocukluk ça ı travmalarına genel yakla ımı** ve acil önlemleri bilmelidir. Acil serviste travmalı hastayı de erlendirerek gerekli tanı incelemelerini uygun ekilde yönlendirmeyi ö renmi olmalıdır.
- Ñ Hasta yakınlarına hastalıklar ve hastalı ın süreci konusunda kısa bilgiler verebilmelidir.
- Ñ Sa altım için uygun merkeze karar verip, nakil edebilmelidir

Kaynaklar

- Ñ Can Ba aklar. Bebek ve Çocukların; Cerrahi ve Ürolojik Hastalıkları, 2006, Palme Yayıncılık
- Ñ O'Neill JA, Grosfeld JL, Fonkalsrud EW, Coran AC. Pediatric Surgery, Sixth Edition, 2006, Mosby
- Ñ Ashcraft KW, Murphy JP, Holcomb III GW. Pediatric Surgery, 2004, Fourth edition, Elsevier
- Ñ Puri P, Höllwarth M. Pediatric Surgery Diagnosis and Management, 2009, Springer
- Ñ Hutson JM, et al. Jones' Clinical Paediatric Surgery: Diagnosis and Management, Sixth Edition, 2008, Blackwell Publishing
- Ñ Rowe MI, O'Neill JA, Grosfeld JL, Fonkalsrud EW, Coran AC. Essentials of Pediatric Surgery, 1995
- Ñ Docimo SG, Canning AD, Khoury AE. The Kelalis–King–Belman Textbook of Clinical Pediatric Urology, 2007, Fifth edition, Informa Healthcare UK Ltd
- Ñ Gearhart JP, Rink RC, Mouriquand DE. Pediatric Urology, 2003
- Ñ Ziegler MM, Azizkhan RG, Weber TS: Operative Pediatric Surgery, 2003, the McGraw-Hill Companies
- Ñ Moore KL, Persaud TVN. The Developing Human- Clinically Oriented Embryology, 1998, Sixth edition

- Carachi R, Grosfeld JL, Azmy A. The Surgery of the Childhood Tumors, 2008, Second edition, Springer
- Katkı Pediatri Dergisi, Çocuk Cerrahisi I-II, 2004, Cilt: 26, Sayı: 4-5
- Basılı ders notları

4. ZORUNLULUK

Zorunlu derstir.

5. Ö RET MELEMANLARI

Doç. Dr. brahim ÖTGÜN (Staj Sorumlusu)

Prof. Dr. Akgün H ÇŞÖNMEZ

Prof. Dr. Selçuk Yücesan

Prof. Dr. Pelin O uzkurt

Y. Doç.Dr. Abdülkerim Temiz

Y.Doç.Dr. Semire Serin Ezer

Y.Doç.Dr. Tu ba Acer

Y.Doç.Dr. Emine nce

6. STAJ SÜRESİ

Staj süresi iki haftadır ve içeri i a a ıda sıralanmı tır.

Kuramsal dersler:

Ders 1	Çocuk cerrahisine giri
Ders 2	Çocuklarda sıvı elektrolit tedavisi
Ders 3	Çocuklarda sıvı elektrolit tedavisi
Ders 4	Çocuklarda inguinal bölge hastalıkları
Ders 5	Çocuklarda inguinal bölge hastalıkları
Ders 6	Gastrointestinal sistem anomalileri- 1
Ders 7	Gastrointestinal sistem anomalileri- 2
Ders 8	Gastrointestinal sistem anomalileri- 3
Ders 9	Gastrointestinal sistem anomalileri- 4
Ders 10	Genitoüriner sistem anomalileri -1
Ders 11	Genitoüriner sistem anomalileri -2
Ders 12	Genitoüriner sistem anomalileri -3
Ders 13	Genitoüriner sistem anomalileri -4
Ders 14	Ba ve boyun anomalileri ve kitleleri
Ders 15	Ba ve boyun anomalileri ve kitleleri
Ders 16	Solunum sistemi anomalileri
Ders 17	Solunum sistemi anomalileri
Ders 18	Hepatobilyer sistem anomalileri
Ders 19	Hepatobilyer sistem anomalileri

Ders 20	Toraks ve karın duvarı anomalileri
Ders 21	Toraks ve karın duvarı anomalileri
Ders 22	Çocuk cerrahisinde etik ve geçmi ten günümüze hekimlik
Ders 23	Çocukluk ça ında solid tümörler
Ders 24	Çocukluk ça ında solid tümörler
Ders 25	Çocukluk ça ı travmalarına genel yakla ım
Ders 26	Yabancı cisim yutma ve aspirasyonları
Ders 27	Akut karın
Ders 28	Akut skrotum

Kuramsal dersler her biri 50 dakikalık toplam 28 dersten oluşmaktadır.

7. Ö RETİM ve Ö RETİM YÖNTEMİ

Yatak başı eğitimleri, poliklinik uygulamalarına katılma, ameliyatlara aktif ve izleyici olarak katılım sağlanmaktadır. Seminerler (dört adet) ve vaka tartışmaları (en az dört adet) ile eğitim zenginleştirilmektedir.

8. DEĞERLENDİRME :

Ders bitiminde yapılan test sınavı ile değerlendirilmektedir.

9. DİL :

Ders Türkçe ile verilmektedir.

1. S M

TIP 576 GENEL CERRAH

2. TANIM:

Temel Cerrahi kavramının yerle tirilmesi

3. DÜZEY:

a. Önko ul:

Yok

b. Amaç:

Temel Cerrahi ilkeleri ve konularının pratik uygulamalarla desteklenerek klinik uygulamadaki yerinin vurgulanması hedeflenmektedir.

Ayrıca bir hafta Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi için ayrılmı tır. Plastik rekonstrüktif estetik cerrahinin temellerini kapsar. Konjenital, geli imsel ve kazanılmı deformitelerin onarımı, fonksiyonel defisitlerin düzeltilmesi, (damak dudak yarıkları, kranyofasial anomaliler, el anomalileri, ba ve boyun tumor ablasyonu, yüz rekonstruksiyonu ve estetik cerrahi) konularını kapsar.

c. Ö renim çıktılar:

Ders kapsamında edinecekleri bilgi ve deneyimin ö rencilere meslek ya amlarında genel cerrahinin prensipleri, temel cerrahi hastalıklar ve bu hastalıkların tedavisi veya gerekli görülen merkezlere yönlendirilmesi konusunda yardımcı olaca mı dü ünmekteyiz.

Kaynaklar:

- Schwartz SI, Shires TG, Spencer FC, Daly JM, Fischer JE, Galloway AC. Principles of Surgery. 1999, McGraw-Hill, USA.
- Townsend CM, Harris JW. Sabiston Textbook of Surgery. 2001, 17th ed. WB Saunders Comp, USA.
- Wilmore DW, Cheung LY, Harken AH, Holcroft JW, Meakins JL, Soper NJ. American College of Surgeons ACS Surgery Principles and Practice. 2002, WebMD Corp., USA.
- Plastic Surgery. Eds: Grabb and Smith. Williams and Wilkins, 1997.
- Georgiade Plastic, Maxillofacial and Reconstructive Surgery. Third Edition. Eds: Georgiade, Riefkohl, Levin. Williams and Wilkins, 1992.

4. ZORUNLU VEYA SEÇMEL DERSLER:

Dönem V e itim ve ö retim programı çerçevesinde zorunlu derstir.

5. Ö RET M ELEMANLARI:

Prof.Dr.Gökhan Moray
Prof.Dr. Cemalettin Topuzlu
Prof.Dr. Alp Demira
Prof.Dr. Hüseyin Gülay
Prof.Dr.Sedat Yıldırım
Prof.Dr. Esat Hersek
Doç.Dr.Akın Tarım
Doç.Dr.Kenan Çalı kan
Doç.Dr.Ali Ezer
Doç.Dr.Yahya Ekici
Doç Dr.Feza Karakayalı
Doç.Dr. Tamer Çolako lu

Doç.Dr. Tarık Nursal
Doç.Dr. Erdal Karagülle
Doç.Dr. Nejdett Özçay
Doç.Dr. Nurkan Törer
Y.Doç.Dr. Cem Aydo an
Y.Doç. Dr. Alper Parlakgümü
Y.Doç.Dr. Emin Türk
Y.Doç.Dr. Tugbahan Yılmaz
Y.Doc.Dr. Zülfikar Karabulut
Ö r.Gör.Dr. Aydın Aktur
Ö r.Gör.Dr. Tugan Tezcaner

6. SÜRE:

Saat	Konu
1-2	Cerrahi hastada sıvı elektrolit tedavisi
3-4	Peritonitler ve intraabdominal enfeksiyonlar
5-6	Gastrointestinal hastalıkların belirtileri
7-8	Karaci erin abseleri ve kist hidatik
9-10	Karın duvarı fıtıkları
11-12	ntestinal obstrüksiyon
13-14	Cerrahi gerektiren sarılık
15	Yara bakımı ve iyile mesi
16	Peptik ülser hastalı ının cerrahi tedavisi
17-18	ok
19	Transplantasyon
20-21	Künt ve delici/kesici karın travmaları
22	Mezenter ve retroperiton hastalıkları
23-24	Yanık
25-26	Memenin benign ve malign hastalıkları
27-28	Kolon ve rektumun benign ve malign hastalıkları
29-30	Anüsün benign ve malign hastalıkları
31-32	Safra kesesi ve safra yolları hastalıkları
33-34	Tiroid ve paratiroidin benign/malign hastalıkları
35-36	Cerrahi enfeksiyonlar
37-38	Akut karın
39-40	Genel vücut travmasına yakla ım
41-42	Isırıklar sokmalar
43	Hemostaz ve kan transfüzyonu
44	Pankreatitler
45	Karın duvarı ve omentum hastalıkları
46-47	Travmaya sistemik yanıt
48	Fizyolojik monitorizasyon
49	nflamatuar barsak hastalıkları
50-51	Özefagusun benign/malign hastalıkları ve diyafragma hastalıkları
52-53	nçe barsa ın benign ve malign hastalıkları
54	Apendiksin benign ve malign hastalıkları
55	Splenektomi gerektiren durumlar
56-57	Pankreasın benign ve malign kitleleri
58-59	Cerrahi hastalarda beslenme deste i
60	Gastrointestinal kanama
61	Adrenal bezin benign ve malign hastalıkları

62	Portal hipertansyon
63-64	Karaci ierin benign ve malign hastalıkları
65-66	Midenin benign ve malign hastalıkları
Plstik 1	Yara iyile mesi temel prensipler
Plstik 2	Cilt greftleri, cilt fizyolojisi mskülökütan flepler
Plstik 3	Termal ve elektrik yanıkları so u injürileri
Plstik 4	Maksillo fasial injüri ve kırıkları rekonstruksiyonu
Plstik 5	Damak dudak yarıkları
Plstik 6	Kranyofasial cerrahi prensipleri
Plstik 7	Estetik cerrahi prensipleri

7. Ö RENME VE Ö RETME YÖNTEMLER :

Ders teorik olarak aktif katılımın sa lanması ile verilmekte, pratik çalı malar ve ödevlerle desteklenmektedir.

8. DE ERLEND RME:

Koordinatörlük tarafından yönetmelik kapsamında de erlendirilmektedir

9. E T M D L :

Türkçe

1. S M

TIP 578 GÖ ÜS KALP VE DAMAR CERRAH S

2 AÇIKLAMA

Bu kurs Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisinin prensiplerini vurgulayan bir programı içermektedir. Kurs başlangıcında kurs programı, özet olarak verilecek ve ana başlıklardan bahsedilerek öğrencilere tanıtılacaktır. Kurs kapsamında dersler, klinik uygulamalar ve gözlemler olacaktır.

3. DÜZEY

a. **Önko ul:** Yok

b. **Hedefler:** Bu kursun amacı öğrencilere Göğüs Kalp ve Damar hastalıklarının cerrahi tedavi yöntemlerini, cerrahi prensipleri ve bu hastalara yaklaşımı, spesifik muayene yöntemlerini öğretmek; yapılan ameliyatlara ve ameliyat sonrası yoğun bakım takiplerini gözlemelerini sağlamak; yoğun bakımda ve ameliyata hazırlık dönemlerinde hastalara gerekli olan basit uygulamalarını öğretmektir.

c. **Ö renme çıktıları:**

Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı'nın tedavisini yaptı rı hastalıkların tanısı ve tedavi yaklaşımları konusunda temel bilgileri öğrenmi olacaktırlar. Bu kapsamda bir hasta ile karıla tırında en azından tanıya yönelik ö ngörüsü olabilecek ve tedavi için do ru yönlendirmeler yapabilecektir

Kaynaklar:

Kitaplar

- Shields TW. General Thoracic Surgery 5th ed. Williams and Wilkins, 2000
- Edmunds LH. Cardiac Surgery in the Adults. 2 nd ed. Mc Graw Hill Co. 2003
- Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
- Kirklin JW, Barrat - Boyes BG. Cardiac Surgery. 3rd ed. WB Saunders, 2003
- Haimovici H. Vascular Surgery. 5th ed. Blackwell, 2004
- Rutherford RB. Vascular Surgery. 6 th ed. Saunders, 2006

4. KURS ZORUNLU MU SEÇMEL M ?

Bu kurs zorunlu bir kurstur.

5. Ö RET M ÜYELER

Prof. Dr. Sait A lamacı

Prof. Dr. Ahmet Hatipo lu

Prof. Dr. Atilla Sezgin

Doç. Dr. Bahadır Gültekin

Doç. Dr. Tankut Akay

Doç. Dr. Dalokay Kılıç

Y. Doç. Dr. Murat Özkan

6. SÜRE

Kurs 2 haftadır. İ lenecek konular ş unlardır:

1	Asepsi – Antisepsi	Shields TW. General Thoracic Surgery 5th ed. Williams and Wilkins, 2000
2	Koroner Arter Hastalıklarında Cerrahi	Edmunds LH. Cardiac Surgery in the Adults. 2 nd ed. Mc Graw Hill Co. 2003
3	Akci erin Enfekte Hastalıklarında Cerrahi	Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
4	Plevral Hastalıklar	Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
5	Akci er Kanserleri	Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
6	Konjenital Kalp Hastalıkları	Kirklin JW, Barrat - Boyes BG. Cardiac Surgery. 3rd ed. WB Saunders, 2003
7	Mediasten Hastalıkları	Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
8	Torasik Outlet Sendromu	Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
9	Toraks Travmaları	Baumgartner FJ. Cardiothoracic Surgery. Landes Bioscience, 2000
10	Kardiyak Transplantasyon	Kirklin JW, Barrat - Boyes BG. Cardiac Surgery. 3rd ed. WB Saunders, 2003
11	Aort Anevrizmaları	Haimovici H. Vascular Surgery. 5th ed. Blackwell, 2004 Rutherford RB. Vascular Surgery. 6 th ed. Saunders, 2006
12	Periferik Arter Hastalıkları	Haimovici H. Vascular Surgery. 5th ed. Blackwell, 2004 Rutherford RB. Vascular Surgery. 6 th ed. Saunders, 2006
13	Kalp Kapak Hastalıkları Cerrahisi	Edmunds LH. Cardiac Surgery in the Adults. 2 nd ed. Mc Graw Hill Co. 2003
14	Perikard Hastalıkları	Edmunds LH. Cardiac Surgery in the Adults. 2 nd ed. Mc Graw Hill Co. 2003
15	Vazospastik Hastalıklar	Haimovici H. Vascular Surgery. 5th ed. Blackwell, 2004 Rutherford RB. Vascular Surgery. 6 th ed. Saunders, 2006
16	Lenf Damar Hastalıkları	Haimovici H. Vascular Surgery. 5th ed. Blackwell, 2004 Rutherford RB. Vascular Surgery. 6 th ed. Saunders, 2006
17	Ven Hastalıkları	Haimovici H. Vascular Surgery. 5th ed. Blackwell, 2004 Rutherford RB. Vascular Surgery. 6 th ed. Saunders, 2006

7. E T M ve Ö RET M YÖNTEMLER

Kurs, dersler, hasta-ba ı vizitler, pratik uygulamalar ve ameliyatların gözlenmesini kapsayacaktır.

8. DE ERLEND RME

Ö renciler önerilen tüm ders kitaplarından sorumlu olacak ayrıca bunun dı ında okumaları için motive edileceklerdir. Derslere devam ve katılım kursun temelini olu turur. Ö rencilerin düzenli olarak derslere katılması zorunludur. Minimum %90 devam zorunlulu u vardır. Ö rencilerden tartı malara katılmaya hazır olacak ekilde önceden önerilen kaynakları okumaları beklenecektir. Programın sonunda tüm ba lıkları kapsayacak ekilde bir sözlü ve çoktan seçmeli yazılı sınav yapılacaktır.

9. D L

Kurs Türkçedir.

1. S M

TIP 579 GÖZ HASTALIKLARINA G R VE PRAT K UYGULAMALARI

2. AÇIKLAMA

Bu programda oftalmolojik hastalıklara klinik yaklaşım gözden geçirilecektir. Programın kısa bir açıklamasından sonra konjenital ve gelişimsel oftalmolojik hastalıklar, glakom, katarakt ve sistemik hastalıkların oftalmolojik etkileri konuları anlatılacaktır. Ayrıca temel oftalmolojik pratik uygulamalar ve muayene yöntemleri gözden geçirilecektir.

3. SEV YE

a. **Önko ul:** Yok

b. **Amaçlar:** Programın ilk hedefi öğrencileri, oftalmolojinin temel kavramlarına, terminolojisine ve pratiğine yakınlıktır. İkinci amaç, öğrencilere literatür yardımıyla daha fazla bilgiye nasıl ulaşabileceklerini öğretmektir.

c. **Örenim çıktılar:**

Göz Hastalıkları anabilim dalının tedavisini yaptı hastalıkların tanısı ve tedavi yaklaşımları konusunda temel bilgileri öğrenileceklerdir. Bu kapsamda bir hasta ile karıştırmada en azından tanıya yönelik öngörüsü olabilecek ve tedavi için doğru yönlendirmeler yapabilecektir

Kaynaklar:

Kitaplar

- Ophthalmology; Eds. Myron Yanoff, Jay S Duker. Mosby, 1999.
- Clinical Ophthalmology; Eds. Jack J. Kanski Butterworth International Editions, 2003.
- Temel Göz Hastalıkları; Editörler: Prof. Dr. Pınar Aydın, Prof. Dr. Yonca Akova. Güne Kitabevi Ltd. ti, Ankara, 2001.
- Retina; Eds. Stephen J. Ryan. Mosby, 1994.
- Cornea; Eds. Kraemer, Mannis, Holland. Mosby, 1997
- Binocular Vision and Ocular Motility. Eds. Gunther K. von Noorden. Mosby, 2002
- Becker-Shaffer's Diagnosis and Therapy of the Glaucomas. Eds. Stamper, Lieberman, Drake. Mosby, 1999
- Orbit, Eyelids and Lacrimal System. American Academy of Ophthalmology. Weingast, Liesegang, Grand. Leo (Lifelong Education for Ophthalmologists) 2000.

4. PROGRAM ZORUNLU MU SEÇMEL M

Bu program zorunludur.

5. ÖRET M ÜYELER

Prof. Dr. Sibel Oto

Prof. Dr. Gürsel Yılmaz

Prof. Dr. Ahmet Akman

Prof. Dr. Dilek Dursun Altınörs

Doç. Dr. mren Akkoyun

Y.Doç. Dr. Sezin Akça Bayar

6. SÜRE VE DÖNEM

Bu program 18 saatten olu an 2 haftalık bir süreyi kapsar. Ele alınacak konu ba lıkları unlardır:

Lecture 1	Göz Hastalıklarına ve Oftalmolojik Muayeneye Giri	1,2,3
Lecture 2	Oftalmik Hastalıklar ve Kırma Bozuklukları	1,2,3
Lecture 3	Optik Sinir Bozuklukları ve Vzüel Yollar	2,3
Lecture 4	Glakom	7
Lecture 5	Akut Kırmızı Göz, Konjüktiva ve Lens Hastalıkları	2,5
Lecture 6	Kornea Hastalıkları ve Keratoplasti	5
Lecture 7	Uveit and Behçet Hastalı ı	1,2,3
Lecture 8	Retina Hastalıkları	4
Lecture 9	Oküler Travma ve Acil	1,2,3
Lecture 10	Orbita ve Lakrimal Sistem	8
Lecture 11	Oküler Motilite Problemleri ve Amblyopi	6

7. E T M VE Ö RET M YÖNTEMLER

Program, dersler, pratik uygulamalar ve tartışmalardan olu maktadır.

8. DE ERLEND RME

Ö renciler tüm derslerden sorumlu olacaklardır. Derslere ve pratik uygulamalara katılım bu programın temel ögesidir. Ö rencilerden düzenli olarak derslerde ve muayene odalarında bulunmaları beklenecektir. Minimum %90 devamlılık zorunludur. Ö rencilerden tartı malara katılmk üzere hazır olacak ekilde önerilen materyalin okunması beklenmektedir.

Bir final sınavı yapılacaktır. Bu final sınavı tüm ba lıkları içerecektir.

9. PROGRAM D L :

Bu progamın dili Türkçedir.

1. S M

TIP 580- KADIN HASTALIKLARI VE DO UM

2. TANIM

Kadın Hastalıkları ve Do um Dönem V. Stajı, tıp ö rencilerinin pratisyen hekimlik çerçevesinde jinekolojik ve obstetrik sorunların 1.basamak tanı ve tedavilerini yapabilecek düzeyde olmasını amaçlamaktadır. Bunun yanında hangi hastaların refere edilmesi gerekti ini, refere edilirken dikkat edilmesi gerekli unsurları, aile planlaması için uygulama ve öneride bulunmasını ve di er uzmanlık dallarında yeti irken, obstetrik ve jinekoloji hastalarına yakla ımı ö renmesi amaçlamaktır.

Bu stajda ö renciler, obstetrik ve jinekolojik ö ykü alma ve fizik incelemenin inceliklerini ö renecektir. Her ö renci do um görmeli, do um hastasının yönetimini ö renmelidir. Bunun yanı sıra, jinekolojik hastaların tanı ve tedavilerinin nasıl yapıldı ı, operasyonlara nasıl hazırlandı ını bilmelidir. Ayrıca ö renciler operasyonlara izleyici olarak girmelidir.

3. DÜZEY

a. **Önko ul:** Yok

b. **Amaç:** Bu stajın ana amacı, tıp fakültesi dönem 5 ö rencilerine kadın hastalı ı ve do um ile ilgili modern teorik ve pratik e itimin verilmesidir. Bu stajı tamamlayan tıp ö rencilerinin pratisyen hekimlik uygulaması çerçevesinde, kadın hastalı ı ve do um ile ilgili hastalıklara tanı koyma, gerekli olgularda tedavi etme veya yönlendirebilme için gerekli olan teorik ve pratik bilgiye sahibi oldu u ö ngörülür.

c. **Ö renme çıktıları:**

Kadın Hastalıkları ve Do um Anabilim Dalı'nın tedavisini yaptı ı hastalıkların tanısı ve tedavi yakla ımları konusunda temel bilgileri ö renmi olacaklardır. Bu kapsamda bir hasta ile kar ıla tı ında en azından tanıya yönelik ö ngörüsü olabilecek ve tedavi için do ru yönlendirmeler yapabilecektir

Kaynaklar:

Ana Kitaplar

- Jonathan S. Berek. (2003) Novak's Gynecology. 13. baskı, Lippincott, Williams & Wilkins;
- Nicholas C. Lambrou (2003) The Johns Hopkins Manual of Obstetrics and Gynecology, Lippincott Williams & Wilkins Publishers
- Kısınisci H. (1996) Kadın Hastalıkları ve Do um Bilgisi, Günes Kitapevi,

- Steven G. Gabbe, (2003) *Obstetrics: Normal and Problem Pregnancies*, 4. baskı Churchill Livingstone.
- Cunningham, F. Gary, et al. (2001) *Williams Obstetrics*. 21. baskı New York: McGraw-Hill.
- Scott, James R., et al. (1999) *Danforth's Obstetrics and Gynecology*. 8. baskı Philadelphia: Lippincott, Williams & Wilkins.
- Speroff, Leon. (1999) *Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility*. 6. baskı Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Quilligan, Edward J., and Zuspan, Frederick P. (2000) *Current Therapy in Obstetrics and Gynecology*. 5. baskı Philadelphia: Saunders.
- Hacker/Moore . (1998) *Essentials of Obstetrics and Gynecology*, 3. baskı, W.B. Saunders.
- Creasy, Robert K., and Resnik, Robert. (1999) *Maternal-Fetal Medicine: Principles and Practice*. 4. baskı Philadelphia: Saunders.
- Gerald G. Briggs , Freeman, Sumner J. Yaffe, (2002) *Drugs in Pregnancy and Lactation: A Reference Guide to Fetal and Neonatal Risk*, Lippincott Williams & Wilkins.

Makaleler:

- Stuart GS, Castano PM.. Sexually transmitted infections and contraceptives: selective issues. *Obstet Gynecol Clin North Am*. 2003 Dec;30(4):795-808.
- Guzick DS. Polycystic ovary syndrome, *Obstet Gynecol*. 2004 Jan;103(1):181-93.
- Winkel CA.. Evaluation and management of women with endometriosis. *Obstet Gynecol*. 2003 Aug;102(2):397-408.
- Sibai BM. Diagnosis and management of gestational hypertension and preeclampsia. *Obstet Gynecol*. 2003 Jul;102(1):181-92.
- ACOG Committee on Practice Bulletins. American College of Obstetricians and Gynecologist. *ACOG Practice Bulletin. Clinical management guidelines for obstetrician-gynecologist*. Number 43, May 2003. Management of preterm labor. *Obstet Gynecol*. 2003 May;101(5 Pt 1):1039-47.
- Gass M.. Impact of WHI conclusions and ACOG guidelines on clinical practice. *Int J Fertil Womens Med*. 2003 May-Jun;48(3):106-10; discussion 137-8.

- American College of Obstetricians and Gynecologists Committee on Practice Bulletins-- Obstetrics... ACOG Practice Bulletin. Clinical Management Guidelines for Obstetrician-Gynecologists. Prenatal diagnosis of fetal chromosomal abnormalities. Obstet Gynecol. 2001 May;97(5 Pt 1):suppl 1-12.
- American College of Obstetricians and Gynecologists Committee on Practice Bulletins-- Obstetrics... ACOG committee opinion. Breast-ovarian cancer screening. Number 239, August 2000. American College of Obstetricians and Gynecologists. Committee on genetics. Int J Gynaecol Obstet. 2001 Dec;75(3):339-40.

Önerilen okuma kaynakları

- DiSaia, (1997) Clinical Gynecologic Oncology, 5. baskı, CV Mosby Co.
- Beckmann, (1998) Obstetrics & Gynecology for Medical Students, 3. baskı, Williams & Wilkins.
- Lobo, Rogerio A. (1999) Treatment of the Postmenopausal Woman: Basic and Clinical Aspects. 2. baskı. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

4. STAJA KATILIM

Bu staja katılım zorunludur.

5. Ö RET MELEMANLARI

Prof. Dr. Ali Ayhan

Prof. Dr. Esra Ku çu

Prof. Dr. Hulusi Bülent Zeynelo lu

Prof. Dr. Filiz Yanık

Prof. Dr. Gö en Önalın

Prof. Dr. Polat Dursun

Doç.Dr. Haydar velidedeo lu

Doç.Dr. Ayla Üçkuyu

Doç.Dr. Mesut Özsoy

6. SÜRE VE PER OD

Toplam staj süresi 7 haftadır. Tüm staj a a ıda belirtilen konuları içermektedir.

çerik:

1. Hafta	Genital Sistem Anatomisi; Jinekolojik öykü Muayene; Jinekolojik Nöroendokrin; Menstruel siklusun düzenlenmesi; Prenatal bakım; Prenatal enfeksiyonlar; Jinekolojik onkolojide tarama; Jinekolojik aciller; Gebelik tanısı ve muayenesi; Gebelikteki fizyolojik de i iklikler; Genital Sistem sitolojisi; Jinekolojik etik	Novak's, pp. 21-33;71-122;3-21, William's pp. 3-15; 63-201; Kısınisci H pp.13-54
2. Hafta	Gebelik ve kanser; Serviks, vulva ve vajenin premalign hastalıkları; Aile planlaması; Aile planlaması; Normal do um; Serviksin benign hastalıkları; Serviksin malign hastalıkları; Gebeli in hipertansif hastalıkları; Gebeli in hipertansif hastalıkları; Preterm eylem; PPRM	<i>Speroff, pp. 159-201, William's pp 249-423; 423-483; Gabbe pp. 345-389,</i>
3. Hafta	Overin benign hastalıkları; Overin malign hastalıkları nfertilite tanı metodları ve tedavi; Tekrarlayan gebelik kayıpları; Prezantasyon anomalileri; Makadi do um; Uterusun benign hastalıkları; myoma uteri; Korpus uterinin malign hastalıkları; Obstetrik aciller; Gebelikte cerrahi hastalıklar; Cinsel Saldırı muayenesi ve de erlendirilmesi; Cinsel Ya am Bozuklukları	Speroff, pp. 201-247; 643-725; 831-1013, Novak's, pp. 331-399; 47-487, William's pp 765-811, The Johns Hopkins pp. 245-310
4. Hafta	Germ Hücreli over tümörleri; Stromal ve metastatik over tümörleri; Amenore; Hiperandrojenizm; Distosi; III. Trimester kanamaları; Vajenin benign hastalıkları; Vajenin malign hastalıkları; Maternal-fetal-plasental ünite; Erken gebelik sorunları; Karsinogenez ve genital tümörler; zoimmünizasyon	Speroff, pp. 8-35; 453-467; Novak's, pp. 915-963; 331-399, Danforth's pp. 134-189
5. Hafta	Vulvanın benign hastalıkları; Vulvanın malign hastalıkları; Dismenore, Pelvik a rılar, endometriosis; Puberte, adolosan jinekolojisi; Fetal asfiksi, IUGR; In utero fetal	Speroff, pp. 201-247; 643-725; 831-1013, Novak's, pp. 331-399; 47-487, William's pp 765-811, The Johns Hopkins pp.

	de erlendirme; Pelvik enflamatuvar hastalık; Cinsel yolla bula an hastalıklar; Gebelik ve diyabet; Gebelik ve diyabet; Operatif Do um; Do um Travmaları	245-310
6. Hafta	Pelvik relaksasyon; Stres inkontinans; Menapoz- Osteoporoz Puerperum fizyolojisi ve hastalıkları; Ço ul gebelikler; Ço ul gebelikler; Anormal vajinal kanama; Gestasyonel trofoblastik hastalıklar; Prenatal tanı; Pre ve postoperatif bakım; Gebelik ve laktasyonda ilaçlar ve teratoloji; Gebelikte medikal hastalıklar; Gebelikte medikal hastalıklar	Speroff, pp. 8-35; 453-467; Novak's, pp. 915-963; 331-399, Danforth's pp. 134-189
7. Hafta	Gebelikte kalp hastalıkları; Serbest Çalışmalar; Olgu sunumlarının tartışılması	William's pp 430-500

7. Ö RETİM VE Ö RENİM METODLARI

Ö renciler her gün saat 08.30-11.30 ve 17.30-18.00 arasında Kadın Hastalıkları ve Do um servisi ve do umhanesinde, ayrıca 11.30-15-30 saatleri arasında Polikliniklerde teorik ve pratik eğitim için bulunmak zorundadırlar. Pratik eğitimlerin ço u hasta ba ı e itimler olarak gerçekleştirilmektedir.

8. DE ERLENDİRME

Ö renciler yukarıda bahsedilen tüm ana kitaplar ve makalelerden sorumludur. Fakat okunması tavsiye edilen okuma kaynaklarından sorumlu de illerdir. Buna ra men okumaları önerilmektedir. E itimlere katılım stajın en önemli de erlendirme kriterlerinden birisidir. Ö rencilerin düzenli olarak derslere katılımları gereklidir. Tüm staj göz önüne alındı ında toplamın %80'nine katılım gereklidir. Ö rencilerin derslerdeki katılımları ve sergilemi oldukları performansları ö retim görevlilerince de erlendirilecektir. Staj sonunda sözel ve yazılı olmak üzere, ayrı günlerde 2 sınav yapılmaktadır. Yazılı sınav 80 test sorusundan olu maktaki ve toplam 80 puandır. Sözel sınav ise 20 puan üzerinden de erlendirilmektedir. Her iki sınav puan toplamı 60 üzeri geçer olarak kabul edilmektedir.

9. DİL:

Staj dili Türkçedir

10. ECTS KREDİSİNİN TAHSİSİ

10 kredidir

1. S M

TIP 582 KULAK BURUN BO AZ HASTALIKLARI

2. TANIM

Bu stajda kulak, temporal kemik, lateral kafa kaidesi, burun, paranasal sinüsler, anterior kafa kaidesi, oral kavite, farinks, larinks, trakea, özefagus, ba , boyun, tiroid, tükürük ve gözya ı bezleri ile kom u yapıların eri kin ve çocuklarda fonksiyon, hastalık, travma, malformasyon ve di er problemleri ile ilgili temel bilgiler gözden geçirilir. Kulak burun bo az ba boyun cerrahisi muayene yöntemleri ve kullanılan tanısal testler uygulamalı olarak gösterilmekte, cerrahi i lemler üç haftalık süre içerisinde izlenebilmektedir.

3. DÜZEY

- a. **Önko ul:** Yok
- b. **Hedefler ve amaçlar:** Stajın hedefi ö rencilere kulak burun bo az ba boyun cerrahisine ait bölgenin anatomi ve fizyolojisi ile birlikte bölgeye ait patolojilerin etiyolojileri, semptomları, tanıları ve tedavileri hakkında temel bilgileri ö retmektir.
- c. **Ö renme çıktıları:** Staj sonunda ö rencilerin kulak burun bo az ba boyun cerrahisi ile ilgili profesyonel hayatlarında genel pratisyen olarak kar ıla acakları temel kavramları ö renmi olmaları gerekmektedir.

Kaynaklar:

Kitaplar

- Cummings CW, Frederickson JM, Harker LA, Krause CJ, Richards MA, Schuller DE. (1998) *Otolaryngology Head and Neck Surgery*, Mosby, St. Louis Missouri.
- Paparella MM, Shumrick DA, Gluckmann JL, Meyerhoff WL (1991) *Otolaryngology*, WB Saunders, Philadelphia.
- Çelik O. (2002) *Kulak Burun Bo az Hastalıkları ve Ba Boyun Cerrahisi*, Turgut Yayıncılık, stanbul.
- Kaya S (2002) *Larenks Hastalıkları*, Bilimsel Tıp, Ankara.
- Kerr AG. (1997) *Scott Brown's Otolaryngology*, Bath Press. Bath
- Brackmann DE, Shelton C., Arriaga MA (1994) *Otologic Surgery*, WB Saunders Comp, Philadelphia.
- Lore JM (1988) *Atlas of Head and Neck Surgery*, WB Saunders Comp, Philadelphia.

Makaleler

- Baloh RW.: Prosper Meniere and his disease. Arch Neurol 2001;58:1151-6.
- Balkany T., Pillsbury H., Arenberg IK.: Defining and quantifying Meniere's Disease. Otolaryngologic Clinics of North America. 1980; 13: 589-595.

- Fraysse B., Alonso A., House W. : Meniere's disease and endolymphatic hydrops: clinical-histopathological correlations. *Annals of Otolaryngology and Laryngology*. 1980; 89 (Suppl 76) 2-22.
- Atlas MD, Vhai F., Boscatto L.: Meniere's disease: evidence of an immune process. *Am J Otol*. 1998; 19:628-631.
- Derebery MJ., Valenzuela S.: Meniere's syndrome and allergy. *Otolaryngologic clinics of North America*. 1992; 25:213-224.
- Hannely MT. Audiologic characteristics of the patient with otosclerosis. *Otolaryngologic clinics of North America*. 1993; 26:373-387.
- Valvassori GE: Imaging of Otosclerosis *Otolaryngologic clinics of North America*. 1993; 26:359-371.
- Lucente FE: Fungal infections of the external ear. *Otolaryngologic clinics of North America*. 1993; 26:995-1006.
- Moller AR. Patophysiology of tinnitus. *Annals of Otol. Rhinol. Laryngol*. 1984; 93:39-44.
- Darrow D:H., Dash N., Derkay C.S; Otitis media: concepts and controversies. *Curr Opin Otolaryngol* 2003;11:416-423.
- McWhorter A.J.; Tracheotomy: timing and techniques. *Curr Opin Otolaryngol* 2003;11:473-479.
- Perkins JA. Medical and surgical management of otitis media in children. *Otolaryngol Clin North Am*. 2002;35:811-25.
- Weber SM, Grundfast KM. Modern management of acute otitis media. *Pediatr Clin North Am*. 2003;50:399-411.
- Go C, Bernstein JM, de Jong AL, Sulek M, Friedman EM. Intracranial complications of acute mastoiditis. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol*. 2000 15;52:143-8.
- Levin R, Trivikram L. Cost/benefit analysis of open tracheotomy, in the or and at the bedside, with percutaneous tracheotomy. *Laryngoscope*. 2001;111:1169-73.
- [McQuone SJ](#). Acute viral and bacterial infections of the salivary glands. *Otolaryngol Clin North Am*. 1999;32:793-811.
- [Rice DH](#). Chronic inflammatory disorders of the salivary glands. *Otolaryngol Clin North Am*. 1999;32:813-8.
- [Westra WH](#). The surgical pathology of salivary gland neoplasms. *Otolaryngol Clin North Am*. 1999;32:919-43.
- [Robbins KT](#). Classification of neck dissection: current concepts and future considerations. *Otolaryngol Clin North Am*. 1998;31:639-55.
- [Benecke JE Jr](#). Facial paralysis. *Otolaryngol Clin North Am*. 2002;35:357-65.
- [Shindo M](#). Management of facial nerve paralysis. *Otolaryngol Clin North Am*. 1999;32:945-64.
- [Stankiewicz JA](#). Nasal endoscopy and control of epistaxis. *Curr Opin Otolaryngol Head Neck Surg*. 2004;12:43-5.

- Epley JM. Particle repositioning for benign paroxysmal positional vertigo. *Otolaryngol Clin North Am.* 1996;29:323-31.
- [Dal T, Ozluoglu LN, Ergin NT.](#) The canalith repositioning maneuver in patients with benign positional vertigo. *Eur Arch Otorhinolaryngol.* 2000;257:133-6.
- Hirano M. Surgical anatomy and physiology of the vocal folds. In Gould WJ, Sataloff RT, Spiegel JR, *Voice Surgery* St Louis, Mosby , 1993; pp135-158.
- Brandenburg MP, Kirkham W, Koschke D: Vocal cord augmentation with autogenous fat *Laryngoscope* 1992; 102:495-500.
- Isshiki N, Morita H, Okamura H, et al: Thyroplasty as a new phonosurgical technique. *Acta Otolaryngol* 1974; 78:451-456.
- Choi ss, Cotton RT: Surgical management of voice disorders. *Pediatr Clin North Am* 1989; 36:1535-1549.
- Ferlito A: Malignant laryngeal epithelial tumors and lymph node involvement: therapeutic and prognostic considerations. *Ann Otol Rhinol laryngol* 1987;96:542.
- Jones SR, Myers EN, Barnes L: Benign neoplasms of the larynx, *Otolaryngol Clin North Am* 1984;17:151.
- Davis RK. Endoscopic surgical management of glottic laryngeal cancer. *Otolaryngol Clin North Am* 1997;30:79-86.
- Thu Le Q, Takamiyo R, Shu HK, et al. Treatment results of carcinoma in situ of the glottis. *Arch Otolaryngol Head Neck Surg* 2000;126:1305-12.
- [Kasperbauer JL, Kern EB.](#) Nasal valve physiology. Implications in nasal surgery. *Otolaryngol Clin North Am.* 1987 Nov;20(4):699-719.
- [Knops JL, McCaffrey TV, Kern EB.](#)Inflammatory diseases of the sinuses:physiology. Clinical applications. *Otolaryngol Clin North Am.* 1993 Aug;26(4):517-34.
- Huizing EH. Incorrect terminology in nasal anatomy and surgery, suggestions for improvement. *Rhinology.* 2003 Sep;41(3):129-33.
- [Brintjes TD, van Olphen AF, Hillen B, Huizing EH.](#) A functional anatomic study of the relationship of the nasal cartilages and muscles to the nasal valve area. *Laryngoscope.* 1998 Jul;108(7):1025-32.
- [Benninger MS, Ferguson BJ, Hadley JA, Hamilos DL, Jacobs M, Kennedy DW, Lanza DC, Marple BF, Osguthorpe JD, Stankiewicz JA, Anon J, Denneny J, Emanuel I, Levine H.](#) Adult chronic rhinosinusitis: definitions, diagnosis, epidemiology, and pathophysiology. *Otolaryngol Head Neck Surg.* 2003 Sep;129(3 Suppl):S1-32.
- 2. [Anon JB, Jacobs MR, Poole MD, Ambrose PG, Benninger MS, Hadley JA, Craig WA; Sinus And Allergy Health Partnership.](#) Antimicrobial treatment guidelines for acute bacterial rhinosinusitis. *Otolaryngol Head Neck Surg.* 2004 Jan;130(1 Suppl):1-45.
- Bremer JW and others: angiofibroma: Treatment trends in 150 patients during 40 years. *Laryngoscope* 1986; 96:1321.

- Jacobs JR, Pajak TF: Induction chemotherapy in advanced head and neck cancer. Arch Otolaryngol Head and Neck Surg 1987;113: 193,.
- Leemans CR et al: Carcinoma of soft palate and inferior tonsillar pillar, Laryngoscope 1994;104:1477.
- He J, Kryger MH, Zorick FJ, et al. Mortality and apnea index in OSAS. Chest 1988;94:9.
- Kaplan J, Staats BA. OSAS.Mayo Clin Proc 1990;65:1087.
- Meredith GM. Airway and dentofacial development. Am J Rhinol 1988;2:33.
- Kahrilas P, Dods WJ, Massey BT, Shaker R. Upper esophageal sphincter function during deglutition. Gastroenterology 1988;95:52.
- Dantas Ro, Kern MK, Massey BT, et al. Effect of swallowed bolus variables on oral and pharyngeal phases of swallowing. Am J Physiol 1991;260:G450.

4. ZORUNLU VEYA SEÇMEL STAJ

Bu staj zorunludur.

5. Ö RET M KADROSU

Prof. Dr. Levent N. Özlüo lu

Prof. Dr. Erdiñç Aydın

Prof.Dr. smail Yılmaz

Doç. Dr. Selim S. Erbek

Doç. Dr. Hatice Seyra Erbek

Doç. Dr. Fuat Büyüklü

Doç. Dr. Özgül Topal

Doç.Dr. Haluk Yavuz

Doç.Dr. Cüneyt Yılmazer

Doç.Dr. Can Alper Ça ıcı

Doç.Dr. Alper Erkan

Doç. Dr. Fatma Çaylaklı

Y. Doç.Dr. Fulya Özer

Y. Doç.Dr. Evren Hızal

Ö r. Gör. Dr. Cem Özer

Ö r.Gör. Dr. Seda Babakurban

Ö r.Gör.Dr. Volkan Akdoğan

6. SÜRE VE PER YOD

Bu staj üç hafta sürmektedir. Konular aşağıdadır:

1. Hafta	KBB ile tanıma, KBB muayenesi, iktitme ve denge testleri. Anatomi ve fizyolojinin gözden geçirilmesi, dış kulak yolu hastalıkları, rinit, sinüzit, otitis media ve komplikasyonları, obstrüktif uyku apnesi ve oral kavite hastalıkları. Günlük cerrahi i lemlerin izlenmesi ve rutin poliklinik ve klinik uygulamaları.
2. Hafta	Larinksin inflamatuvar hastalıkları, gastroösefajial reflü, otoskleroz ve tinnitus, epistaksis, tükürük bezi hastalıkları, fasiyel sinir, farinks hastalıkları, nazal obstrüksiyon, maksillofasiyel travma. Günlük cerrahi i lemlerin izlenmesi ve rutin poliklinik ve klinik uygulamaları.
3. Hafta	Boyun kitleleri, foniatri, vokal kord paralizi, Meniere hastalığı, sensorinöral iktitme kaybı ve ototoksisite. Non-Meniere vertigo, nazal obstrüksiyon, üst solunum yolu obstrüksiyonu, yabancı cisimler ve trakeotomi. Günlük cerrahi i lemlerin izlenmesi ve rutin poliklinik ve klinik uygulamaları.

7. EĞİTİM VE ÖĞRETİM METODLARI

Bu staj seminer şeklinde ders saatlerinden, klinik tanısal uygulamalardan, KBB muayenesinden, rutin KBB uygulamalarından ve cerrahi i lemlerin izlenmesinden oluşmaktadır.

8. DEĞERLENDİRME

Öğrenciler tüm kaynak kitaplar ve ders notlarından sorumlu olacaklardır. Ayrıca yukarıda belirtilen kaynaklardan ek okuma yapmaları özendirilecektir. Derslere devam esastır. Eğitim esnasında öğrencinin günlük performansı dikkate alınacaktır. Staj sonunda sınav yapılacaktır. KBB muayenesi sırasında alet kullanımı ve manipulasyon %10, sözlü sınav %40 ve yazılı sınav %50 oranında final notuna katılacaktır. Yazılı sınav tüm konuları içermektedir.

9. DİL:

Bu stajın dili Türkçedir.

1. S M:

TIP 585 NÖRO RÜRJ

2.TANIM

Tedavileri cerrahi olan santral sinir sistemi hastalıkları tanıtılmakta, bu hastalıkların tanı ve tedavi yöntemleri anlatılmaktadır.Bu kapsamda konjenital ve gelişimsel hastalıklar, kranioserebral ve spinal travma, serebrovasküler hastalıklar, kranial ve spinal tümörler ve periferik sinir travmaları özetlenecektir.Temel bilginin yanı sıra özetim üyeleri kişisel ve bölüme ait bilgi ve deneyimleri de aktarmaktadırlar.

3.DÜZEY

a. Önko ul:

Dönem IV'ün başarıyla tamamlanması gerekir.

b. Hedefler ve amaçlar:

Nöro irürjinin temel hastalıkları ve terminolojisi ile ilgili bilgilerin aktarılması.

c. Öğrenme çıktıları:

TIP 585 Nöro irürji dersleriyle Nöro irürji Anabilim Dalı'nın tedavisini yaptıkları hastalıkların tanısı ve tedavi yaklaşımları konusunda temel bilgileri öğrenmiş olacaklardır. Bu kapsamda bir hasta ile karşılaşımında en azından tanıya yönelik öngörüsü olabilecek ve tedavi için doğru yönlendirmeler yapabileceklerdir.

Kaynaklar

- Mark S. Greenberg. Handbook of Neurosurgery. fifth Edition, Thieme, 2001
- Principles of Neurosurgery , Rengachary. SS, Ellenbogen RG (eds) Second edition, Elsevier Mosby,Edinburgh, 2005
- Atlas of Neurosurgical Techniques, Spine and Peripheral Nerves, Fessler RG,
- Sekhar L (eds), Thieme Medical Publishers Inc., New York, 2006
- Vaccaro AR. Principles and Practice of Spine Surgery. Mosby, 2003
- Youmans. Neurological Surgery, Winn HR (ed) Fifth edition. W.B. Saunders,
- Pennsylvania, 2004
- Temel Nöro irürji,Türk Nöro irürji Derneği Yayınları, Cilt I ve II, Ankara, 2005

4. ZORUNLU / OPS YONEL:

Zorunludur

5. ÖĞRETİM ELEMANLARI

Prof. Dr. Nur Altınörs

Prof. Dr. Hakan Caner

Doç. Dr. Cem Yılmaz

Y. Doç. Dr. Salih Gülen

Doç. Dr. Tarkan Çalıncı

Yrd. Doç. Dr. Özgür Özdemir

Yrd.Doç Dr.Doğan Gürkanlar

Yrd.Doç Dr. Melih Çekinmez

Yrd.Doç. Dr.Kadir Tufan

6. SÜRE ve DERS PLANI :

iki hafta süren bir programdır

7.Ö RENME ve Ö RETME YÖNTEMLER

Ba lıca teorik dersler, hasta ba ı vizitler, her ö renciye sorumlu oldu u hasta verilerek olgu tartı maları yapılması, poliklinik çalı malarına katılım, pratik uygulamalar, ve ameliyatları izlemek fonksiyonlarından olu ur.

Teorik ders konuları a a ıdaki gibidir:

1. Nöro irürjide tanım ve terimler, nöro irürjikal uygulamalar
2. Kafa travması ve kafa travmalı hastaya yakla ım
3. ntrakraniyal tümörler
4. Beyin ölümü
5. Spinal Tümörler
6. ntrakraniyal enfeksiyonlar
7. Santral sinir sisteminin konjenital hastalıkları
8. ntrakraniyal cerrahi vasküler hastalıklar
9. Servikal spinal dejeneratif hastalıklar
10. Torako-lomber spinal dejeneratif hastalıklar
11. Spondilolistezis ve cerrahi tedavisi
12. Subaraknoid kanama
13. Spinal travmalar
14. Kafa içi basınç artı ı ve beyin herniasyonları
15. Hidrosefali
16. Nörokütanöz hastalıklar
17. Periferik sinir travmaları ve tuzak nöropatiler
18. Fonksiyonel Nöro irürji

8. DE ERLEND RME

Staj sonunda yapılan sözlü ve çoktan seçmeli-tek do ru yanıtlı 25 soruluk test sınavlarına verilen puanların ortalaması staj notu olarak belirlenmektedir

9. D L

Türkçe.

1. S M

TIP 587- ORTOPED VE TRAVMATOLOJ YE G R

2. TANIM

Bu stajda ortopedi ve travmatolojide temel kavramlar i lenir. Kısa bir genel yakla ımdan sonra do umsal ve sonradan geli en ortopedik hastalıklar, kırıklar ve sistemik hastalıkların ortopedik yönden tedavi edilen bölümleri üzerinde durulur. Konular ortopedi ve travmatolojiye giri düzeyindedir.

3. SEV YE

a. **Önko ul:** Yok

b. **Amaçlar:** Dersin ilk amacı ö rencilerin ortopedi ve travmatolojideki temel kavramları ve tanımları ö renmesidir. İkinci amaç, ö rencilerin kaynaklardan bilgilere ula ma yollarını ö renmesidir.

c. **Ö renme çıktıları:**

Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı'nın tedavisini yaptı ı hastalıkların tanısı ve tedavi yakla ımları konusunda temel bilgileri ö renmi olacaktırlar. Bu kapsamda bir hasta ile kar ıla tı ında en azından tanyaya yönelik ö ngörüsü olabilecek ve tedavi için do ru yönlendirmeler yapabilecektir

Kaynaklar:

Ders Kitapları

- Rockwood and Green's Fractures in Adults; Eds. Bucholz R.W., Heckman J.D., Fifth Edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2001
- Rockwood and Wilkin's Fractures in Children; Eds. Beaty J.H, Kasser J.R., Fifth Edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2001
- Campbell's Operative Orthopaedics; Ed. Canale S.T., Tenth Edition, Mosby, 2003.
- Tachdjians's Pediatric Orthopaedics; Ed. Herring J.A, Third Edition, W.B.Saunders Company, 2002.

4. DERSLERE KATILIM

Derslere katılım zorunludur.

5. Ö RET M ELEMANLARI

Prof. Dr. smail Cengiz Tuncay

Prof. Dr. Hüseyin Demirörs

Prof. Dr. İhami Kuru

Doç. Dr. Rahmican Akgün

Y.Doç.Dr. Orçun ahin

Y.Doç.Dr. Fevzi Özgür

Y.Doç.Dr. Gökhan Çakmak

6. DERS N SÜRES

Bu ders üç hafta sürer ve toplam 16 saat teorik ders i lenir. Derslerin ba lıkları ve konuları :

Ders 1	Teratolojik ve Geli imsel Kalça Displazisi; Etiyoloji, Tanı, Tedavi Yakla ımları
Ders 2	Konjenital Ayak Deformiteleri; Postürel ayak deformiteleri, Clubfoot; Etiyoloji, Tanı, Tedavi ve Ayırıcı Tanı, Birlikte olan hastalıklar
Ders 3	Travma hastasına yakla ım; İlk yardımda temel kavramlar, yapılması ve yapılmaması gerekenler, temel ya am destek sistemleri, kapalı ve açık kırıklara yakla ım
Ders 4	Tendon, kas ve ba yaralanmaları; Tanı, tedavi, sık görülen yaralanmaların özellikleri
Ders 5	Osteomyelit ve Septik Artritler; Etiyoloji, Patoloji, Tanı, Tedavi protokolleri, Komplikasyonlar
Ders 6	Kemi in Avasküler Nekrozları
Ders 7	Artrodezler ve Amputasyonlar; Endikasyonları, Tipleri, Avantajları ve Dezavantajları, Rehabilitasyonları
Ders 8	Eklem kırıkda mın fizyolojisi ve kırıkda lezyonlarında tedavi seçenekleri; Kırıkda dokusu ile ilgili temel kavramlar ve tedavi seçenekleri
Ders 9	Kırık iyile mesi ve Tedavi Yöntemleri
Ders 10	Osteoartrit ve Romatoid Artritte Ortopedik Tedavi
Ders 11	Kemik Displazileri; Konjenital Kemik Displazilerinden özellikle Akondroplazi, Hipokondroplazi, Pseudoakondroplazi, Spondiloepifizyel Displazi ve Multipl Epifizyel Displazinin özellikleri
Ders 12	Konjenital Deformiteler; Konjenital deformitelerde isimlendirme, Sindaktili, Polidaktili, Tortikollis, Sprengel's deformitesi
Ders 13	Muskuloskeletal tümörlere yakla ım; Biyopsi teknikleri, evreleme, tanı ve cerrahi seçenekleri
Ders 14	Kemik metabolizması ve bozuklukları; Osteoporoz, Ra itizm, Paget's, Renal Osteodistrofi
Ders 15	Nöromusküler hastalıklarda ortopedik yakla ım ve tedavi
Ders 16	El yaralanmaları; Açık ve Kapalı Kırıklar, Tendon yaralanmaları, Amputasyonlar ve tedavi seçenekleri

7. EĞİTİM VE ÖĞRETİM METODLARI

Dersler seminer ve tartışma şeklindedir.

8. DEĞERLENDİRME

Öğrenciler tüm derslerde sorumludur. Sınıfta derse katılım önemlidir. En az %90 devam gereklidir. Öğrencilerin derslerden önce verilen konulara hazırlanmaları ve derse katılmaları beklenmektedir.

Derslerin sonunda final sınavı yapılır. Bu sınav tüm anlatılan konuları içerir.

9. DİL:

Dersin dili Türkçedir.

1. S M

TIP 592 ÜROLOJ

2. AÇIKLAMA

Bu kurs ürolojinin prensiplerini vurgulayan kısa bir program içerecektir. Ürolojinin temel prensiplerinin dışında çağın ileri tedavi yaklaşımlarından da bahsedilecektir. Kurs başlangıcında kurs programı özet olarak verilecek ve kapsanacak ana başlıklardan bahsedilerek öğrencilere tanıtılacaktır. Kurs kapsamında dersler, seminerler, klinik uygulamalar ve gözlemler (ürolojik fizik muayene, üretral kateterizasyon yöntemleri, ESWL, ürodinami, vb.) olacaktır.

3. DÜZEY

a. **Önko ul:** Yok

b. **Hedefler:** Bu kursun hedefi öğrencilere üroloji pratiğini tanıtmak ve onlara ürolojik bir hastalığı bulunan hastaya yaklaşımı, spesifik muayene yöntemlerini yapmayı, üretral kateterizasyon gibi basit ürolojik girişimleri yapmayı öğretmek ve bazı spesifik ürolojik testleri ve ameliyatları gözlemelerini sağlamaktır. Ayrıca her öğrenci ürolojik hastalıklarla ilgili bir seminer sunacaktır.

c. **Ö renme çıktıları:**

Üroloji Anabilim Dalı'nın tedavisini yaptı hastalıkların tanısı ve tedavi yaklaşımları konusunda temel bilgileri öğrenileceklerdir. Bu kapsamda bir hasta ile karşılaşımında en azından tanıya yönelik öngörüsü olabilecek ve tedavi için doğru yönlendirmeler yapabilecektir

Kaynaklar:

Kitaplar

- Campbell's Urology
- Contemporary Diagnosis and Management of Male Erectile Dysfunction, Tom F. Lue, First edition, Pennsylvania, Handbooks in Health Care Co, 1999.
- Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004
- Temel Üroloji (Anafarta K, Gözüoğlu O, Bedük Y, Arıkan N, ed). Ankara, Güneş Kitabevi, 1998.
- Üroloji (Özyurt M). Bursa, VPA A. Ş., 2000.
- AUA Update series, 1999
- AUA Update series, 1995

4. KURS ZORUNLU MU SEÇMELİ M ?

Bu kurs zorunlu bir kurstur

5. Ö RETM ÜYELER

Prof. Dr. Hakan Özkarde

Prof. Dr. Levent Peker

Prof. Dr. M. İteri Tekin

Prof. Dr. Y. Cem Aygün

Prof. Dr. Bülent Öztürk

Doç. Dr. Yavuz Akman

Doç. Dr. Ayhan Dirim

Doç. Dr. Murat Gönen

Doç. Dr. Tahsin Turunç

Doç.Dr. Murat Ko an

Y.Doç.Dr. A. brahim O uzülgen

Y..Doç.Dr. Re it Gönen

6. SÜRE

Kurs 2 haftadır. İlenecek konular unlardır:

1	Ürolojik Tanımlar ve Terimler	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology Temel Üroloji (Anafarta K, Gö ü O, Bedük Y, Arıkan N, ed). Ankara, Güne Kitabevi, 1998.
2	Benign Prostat Hiperplazi	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology Temel Üroloji (Anafarta K, Gö ü O, Bedük Y, Arıkan N, ed). Ankara, Güne Kitabevi, 1998. Üroloji (Özyurt M). Bursa, V PA A. ., 2000.
3	Alt Üriner Sistem Disfonksiyonu ve Üriner nkontinans	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology
4	Üriner Travma	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology
5	Vezikoureteral Reflü	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004

		Campbell's Urology
6	Skrotal Kitleler ve Akut Skrotum	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology
7	Kadın ve Erkeklerde Cinsel İlev Bozuklukları	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 European Association of Urology Guidelines, 2003 Campbell's Urology <i>Contemporaray Diagnosis and Management of Male Erectile Dysfunction, Tom F. Lue, First edition, Pennsylvania, Handbooks in Health Care Co, 1999.</i>
8	Neoplasms of the testes	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology Temel Üroloji (Anafarta K, Gö ü O, Bedük Y, Arıkan N, ed). Ankara, Güne Kitabevi, 1998. Üroloji (Özyurt M). Bursa, V PA A. ., 2000.
9	Böbrek Tümörleri	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology
10	Mesane Kanseri	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology
11	Prostat Kanseri	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology AUA Update series, 1999
12	Uriner Ta Hastalığı, Endoüroloji ve ESWL	Smith's General Urology (Tanagho EA, McAninch JW, ed). Sixteenth edition. New York, Lange Medical Books/McGraw Hill, 2004 Campbell's Urology

7. E T M ve Ö RET M YÖNTEMLER

Kurs, dersler, hasta-ba 1 vizitler, ürolojik muayene pratik uygulamaları, spesifik ürolojik testlerin ve ameliyatların gözlenmesini kapsayacaktır.

8. DE ERLEND RME

Ö renciler önerilen tüm ders kitaplarından sorumlu olacak ayrıca bunun dı ında okumaları içimn motive edileceklerdir. Derslere devam ve katılım kursun temelini olu turur. Ö rencilerin düzenli olarak derslere katılması zorunludur. Minimum %90 devam zorunlulu u vardır. Ö rencilerden tartı malara katılmaya hazır olacak ekilde önceden önerilen kaynakları okumaları beklenecektir. Programın sonunda tüm ba lıkları kapsayacak ekilde bir sözlü ve çoktan seçmeli yazılı sınav yapılacaktır.

9. D L:

Kurs Türkçedir.